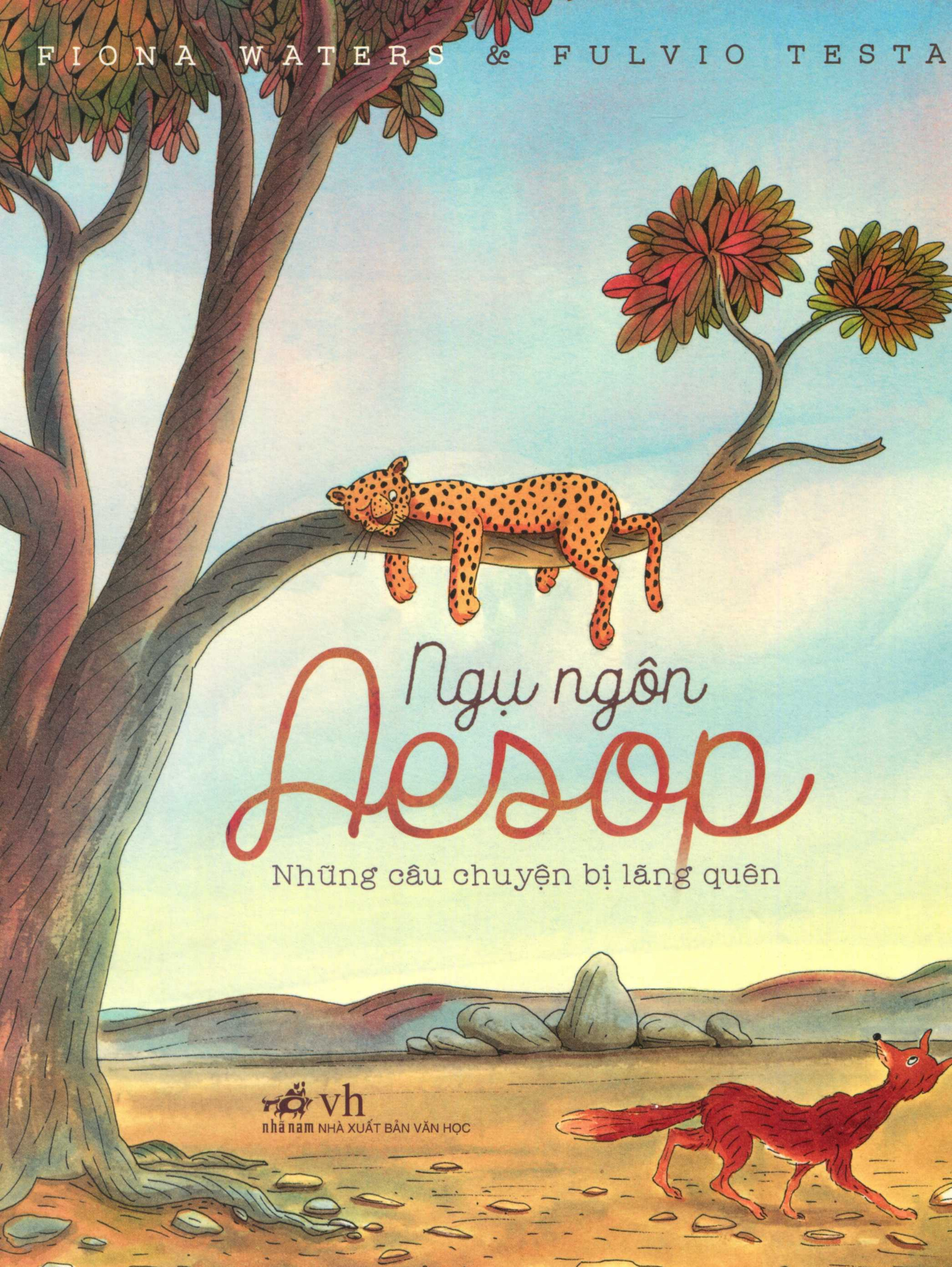
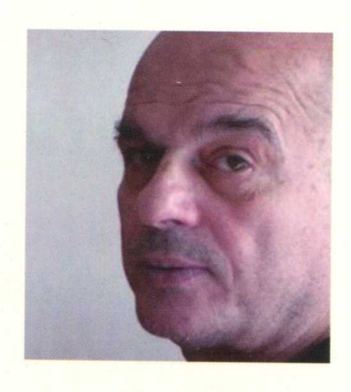

FIONA WATERS & FULVIO TESTA

Ngụ ngôn Aesop

Những câu chuyện bị lãng quên

nhã nam vh NHÀ XUẤT BẢN VĂN HỌC

FULVIO TESTA

là một trong những họa sĩ minh họa xuất sắc nhất nước Ý. Ông đã được mời vẽ minh họa cho nhiều tác giả trứ danh như Andersen, Carlo Collodi, hay Anthony Burgess; nhiều tác phẩm của ông cũng từng được triển lãm ở Mỹ và châu Âu. Hiện ông đang sống ở New York, Mỹ.

FIONA WATERS

sinh ra ở Edinburgh, Scotland. Bà là tác giả của hơn tám mươi đầu sách thiếu nhi và luôn được biết đến như một kho tàng sống về những câu chuyện kể dành cho các em nhỏ. Năm 2007, bà được trao giải thưởng CLPE Poetry Prize.

Ngụ ngôn
Aesop
Những câu chuyện bị lãng quên

AESOP'S FORGOTTEN FABLES

Dịch từ nguyên bản tiếng Anh *Aesop's Forgotten Fables*
NXB Andersen Press.

FULVIO TESTA

Những câu chuyện bị lãng quên

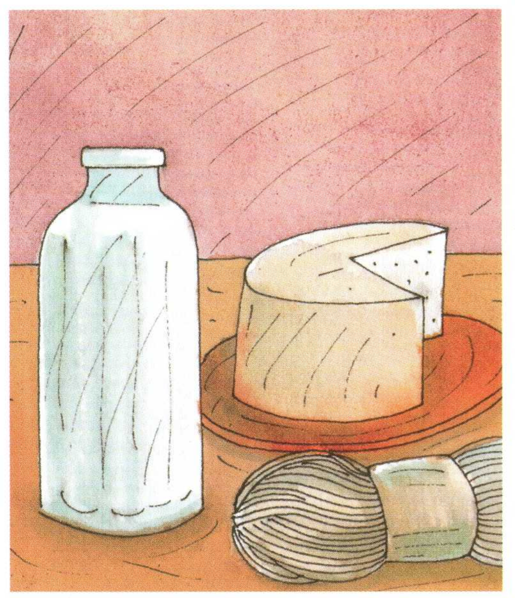
FIONA WATERS *kể lại*
HUYỀN VŨ *dịch*

Mục Lục

Cừu và Chó

Một ngày kia, người chăn cừu đi giữa đàn cừu, theo sát bên cạnh là hai con chó trung thành, để kiểm tra kỹ càng mọi thứ. Hai con cừu đứng hơi cách xa đàn và bắt đầu nói chuyện với người chăn cừu. "Chúng tôi nhận thấy ông đối xử với chúng tôi rất kỳ cục và thực tình hơi bất công," một con cừu bắt đầu.

"Đúng vậy, chúng tôi cung cấp cho ông lông cừu, sữa và cừu con, nhưng đổi lại, tất cả những gì ông cho chúng tôi là cỏ - mà chúng tôi lại còn phải tự mình đi tìm nữa," con kia bổ sung.

Người chăn cừu gãi gãi đầu, không biết chắc vì sao mà lại có sự phàn nàn này.

"Và rồi chúng tôi thấy ông đối xử với những con chó kia theo một cách rất khác," con cừu đầu tiên tiếp tục. "Theo như chúng tôi quan sát được, bọn chúng chẳng làm gì hết, ấy vậy nhưng ông lại chia sẻ thức ăn của mình với chúng."

Bọn chó ngồi dậy và sủa về phía những con cừu ngu ngốc.

"Không làm gì hết? Không làm gì hết?" một con nói.

"Ý các anh là sao, chúng tôi chẳng làm gì hết?" con còn lại nói.

"Này nhé những kẻ lố bịch kia, nếu không nhờ chúng tôi thì các anh đã chẳng còn có mặt ở đây! Bọn trộm sẽ trộm các anh đi, bọn sói sẽ ăn thịt các anh!" con chó đầu tiên nói.

"Thực ra," cả hai con chó đồng thanh, "nếu chúng tôi không ở đây, các anh thậm chí sẽ quá sợ hãi đến nỗi chẳng dám ra ngoài ăn cỏ ấy chứ!"

Hai con cừu ngu ngốc nhìn nhau rồi lặng lẽ quay trở về với những con cừu còn lại.

Vì những con chó đã nói đúng, và người ta chẳng bao giờ nghe thấy đàn cừu phàn nàn lần nữa.

HÃY BIẾT ƠN NHỮNG GÌ BẠN CÓ THAY VÌ GHEN TỊ VỚI NHỮNG GÌ NGƯỜI KHÁC SỞ HỮU.

Đại Bàng và Quạ

Một con quạ nhảy lò cò quanh một cánh đồng nơi đàn cừu ăn cỏ, trong đầu chỉ âm thầm suy tính đến mỗi chuyện tìm kiếm ruồi và côn trùng để ăn. Đột nhiên, có tiếng đập cánh phành phạch và một con đại bàng khổng lồ nhào xuống. Vươn chân ra, đại bàng quắp lấy một con cừu bằng móng vuốt của mình và mang chiến lợi phẩm về cho đàn con đói meo đang ở tít trên tổ chim trên núi cao.

Quạ vô cùng ấn tượng trước ngón nghề này. Hành động ấy của đại bàng có vẻ rất mạnh mẽ và duyên dáng. Con quạ ngu ngốc rút ra kết luận rằng nó cũng có thể thực hiện được một màn như thế, vậy là nó bèn bay lên cây và đáp xuống chỗ con cừu gần nhất.

Thật không may, con cừu gần nhất lại không phải một con cừu bé nhỏ mà là một con cừu đực to béo và quạ không tài nào nhấc con cừu lên khỏi mặt đất được. Móng vuốt của nó mắc vào trong bộ lông cừu và trong lúc đập cánh cố gỡ mình ra, con quạ đã kêu lên ầm ĩ khiến người chăn cừu nghe thấy và phải chạy ra xem có chuyện gì. Ngay khi nhìn thấy quạ, người chăn cừu bèn nhanh tay tóm gọn lấy nó, cắt cụt đôi cánh quạ rồi nhét nó vào trong một cái lồng. Quạ quác quác rú rít nhưng chẳng ăn thua, nó đã bị giam cầm.

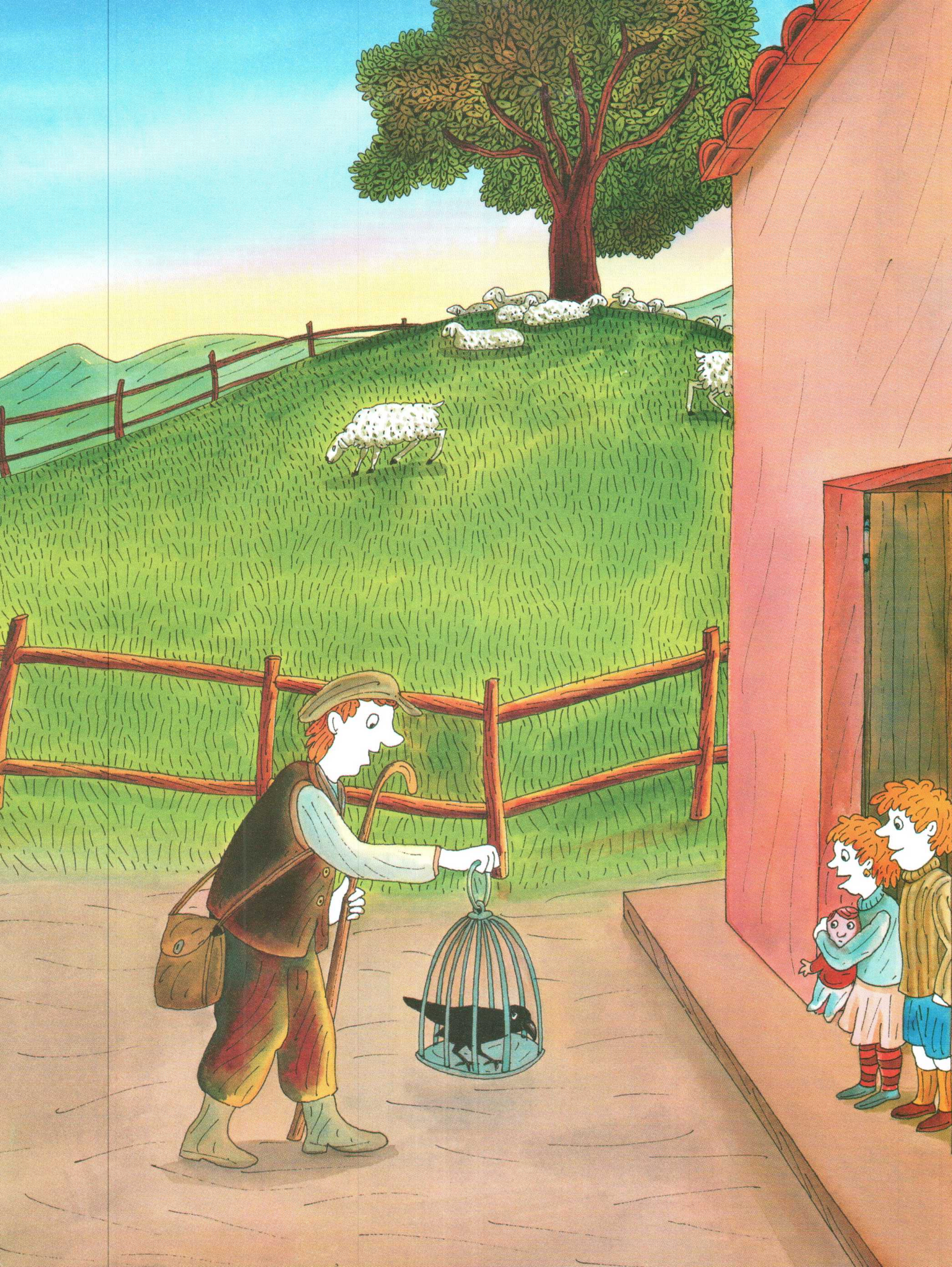
Tối hôm đó, khi người chăn cừu về nhà ăn tối, ông ta mang theo cái lồng chim về cho mấy đứa con xem.

"Đó là chim gì vậy bố?" chúng hỏi.

"Nó là một con quạ," người chăn cừu đáp, "nhưng cứ tưởng mình là đại bàng."

Và con quạ tội nghiệp chỉ biết gục đầu xấu hổ.

NẾU CỐ GẮNG LÀM GÌ ĐÓ VƯỢT QUÁ KHẢ NĂNG CỦA MÌNH, BẠN SẼ CHỈ RƯỚC LẤY BẤT HẠNH VÀ SỰ CHẾ GIỄU.

Con Quạ và cái Bình

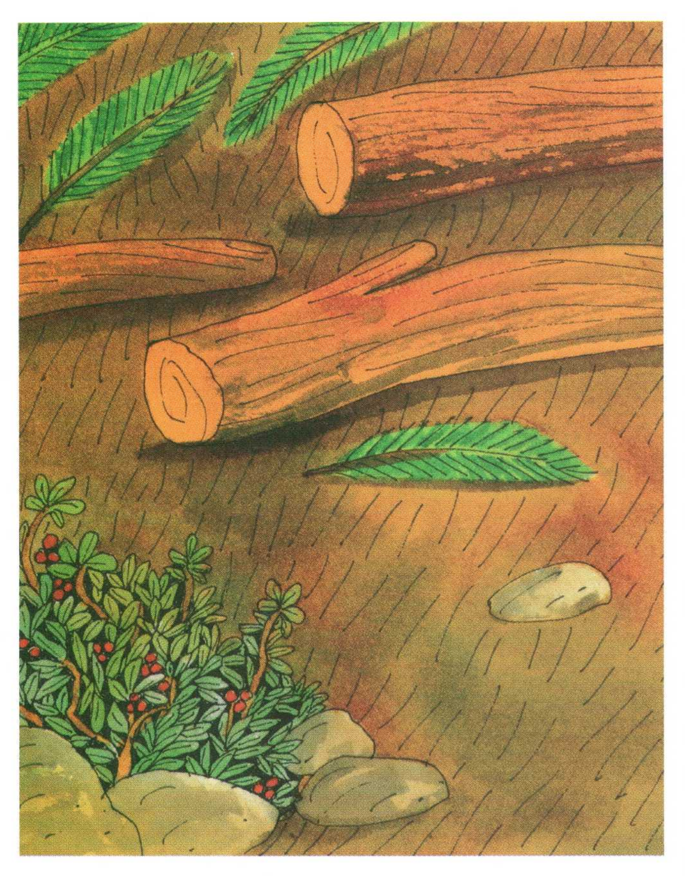

Một con quạ đang khát khô cả cổ tuyệt vọng tìm nguồn nước và vô cùng mừng rỡ khi phát hiện thấy một bình nước. Nó sung sướng bay đến chỗ cái bình, nhưng rồi phát hiện ra mặc dù trong bình có nước, nhưng nước chỉ đầy đến nửa bình, mà cổ bình thì lại rất hẹp. Nhưng quạ không dễ dàng đầu hàng. Nó nhìn quanh và thấy mấy viên đá cuội, vậy là quạ bắt đầu nhặt từng viên một để thả chúng vào trong cái cổ bình hẹp. Nó cứ tiếp tục làm như vậy, hết viên đá cuội này đến viên đá cuội kia, cho tới khi, dần dần, nước đã dâng lên đến miệng bình và quạ đã có thể dễ dàng uống thỏa thích.

NHU CẦU LÀ MẸ CỦA SÁNG KIẾN.

Cây Linh Sam và Bụi Mâm Xôi

Trên ngọn núi cao, một cây linh sam cao chót vót đứng bên dòng suối hai bên bờ phủ kín các bụi mâm xôi. Cây linh sam rất kiêu căng và khinh thường nhìn xuống bụi mâm xôi tầm thường. "Anh thì có ích lợi gì với ai chứ?" nó khinh khỉnh hỏi. "Tôi được dùng để xây dựng nhiều ngôi nhà tử tế, nhiều lâu đài nguy nga, trong khi anh chẳng thích hợp cho mục đích gì hết."

Bụi mâm xôi chỉ phớt lờ cây linh sam ba hoa.

Nhưng linh sam lại nói tiếp, "Tôi còn rất hữu dụng cho việc đóng những con tàu mạnh mẽ, xây những nhà kho chắc chắn cho nông dân cất giữ những hạt lúa quý giá của họ. Con người chẳng thể thiếu tôi được."

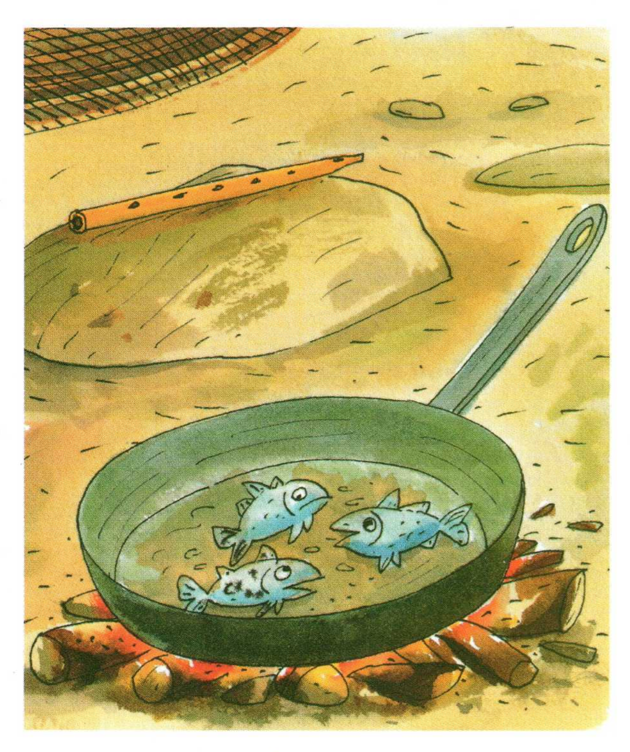
"Có lẽ đúng như thế thật, nhưng anh cứ đợi đến lúc cánh tiều phu mang theo những cái rìu lớn của họ đến để chặt anh xuống mà xem," bụi mâm xôi đáp lại, giọng khá đường hoàng. "Đến lúc đó anh sẽ đánh đổi những gì để được làm một bụi mâm xôi khiêm nhường thay vì một cây linh sam ngạo mạn?"

Và cây linh sam không có câu trả lời cho câu hỏi này.

THÀ SỐNG KHIÊM NHƯỜNG NHƯNG AN TOÀN CÒN HƠN ĐỐI MẶT VỚI NGUY CƠ PHẢI ĐƯƠNG ĐẦU VỚI KẺ QUYỀN THẾ.

Người Đánh Cá và Âm Nhạc

Ngày xưa, có một người đánh cá rất có tài thổi sáo. Anh ta tương đối thích câu cá, xét cho cùng nó chính là kế sinh nhai của anh ta, nhưng chính âm nhạc mới là thứ anh ta yêu quý nhất.

Một ngày, anh ta nghĩ rằng có lẽ bọn cá cũng thích âm nhạc và biết đâu tiếng nhạc có thể dụ được chúng rời khỏi nước, chui thẳng vào trong lưới của anh ta. Vậy là anh ta bèn mang theo cây sáo xuống bờ biển, trải tấm lưới lên trên cát rồi đứng trên một tảng đá và bắt đầu du dương thổi sáo. Anh ta thổi hết những giai điệu yêu thích nhất, nhưng chẳng có con cá nào xuất hiện. Rồi anh ta thổi tất cả những giai điệu mẹ anh ta từng dạy và một vài con cá nhỏ ngóc đầu lên trên mặt nước, nhưng chẳng có con cá nào nhảy vào trong lưới. Anh ta thất vọng não nề và cất cây sáo sang một bên để quăng lưới vào trong nước như thường lệ.

Trước sự kinh ngạc của anh ta, rất nhiều cá bắt đầu bơi lên và chẳng mấy chốc lưới anh ta đã đầy chặt, nặng trĩu đến độ anh ta gần như chẳng thể kéo nó lên bờ được. Và ngay khi vừa lên trên bờ, đám cá bắt đầu quẫy đen đét và nhảy múa trên cát.

"Chuyện gì thế này?" người đánh cá kêu lên. "Lúc tao chơi nhạc thì chúng mày chẳng thèm nhảy múa, thế mà bây giờ lại nhảy nhót thế này!"

VẬN MAY ĐẾN KHI BẠN ÍT NGỜ TỚI NHẤT.

Sồi và Sậy

Một cây sồi khổng lồ cao quý mọc bên bờ sông bị một cơn bão dữ dội nhổ bật gốc lên quăng vào trong dòng nước rồi mắc vào giữa đám sậy. Sồi rất ngạc nhiên khi thấy đám sậy vẫn đứng vững sau cơn gió dữ.

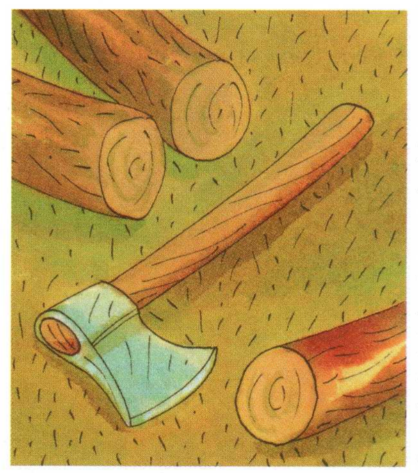
"Tôi rất lấy làm lạ, các anh vốn yếu ớt mảnh mai đến thế mà lại vẫn đứng vững và chống chịu được cơn bão," nó nói, "trong khi đó, to lớn mạnh mẽ như tôi đây mà lại bị kéo bật cả gốc và bị quăng vào trong dòng sông."

"Ồ, chuyện đó cũng dễ lý giải thôi mà," một cây sậy trả lời. "Mỗi khi gió nhẹ thổi, chúng tôi đều đu đưa nhảy múa theo làn gió, vậy nên chúng tôi biết rất rõ cách uốn mình theo trận cuồng phong dữ dội nhất. Trong khi đó, anh lại chống lại một cơn bão rõ là mạnh hơn anh rất nhiều."

KHI HOÀN CẢNH YÊU CẦU, NÊN THAY THẾ LÒNG KIÊU HÃNH BẰNG SỰ NHƯỢNG BỘ.

Thần Mercury và Người Tiều Phu

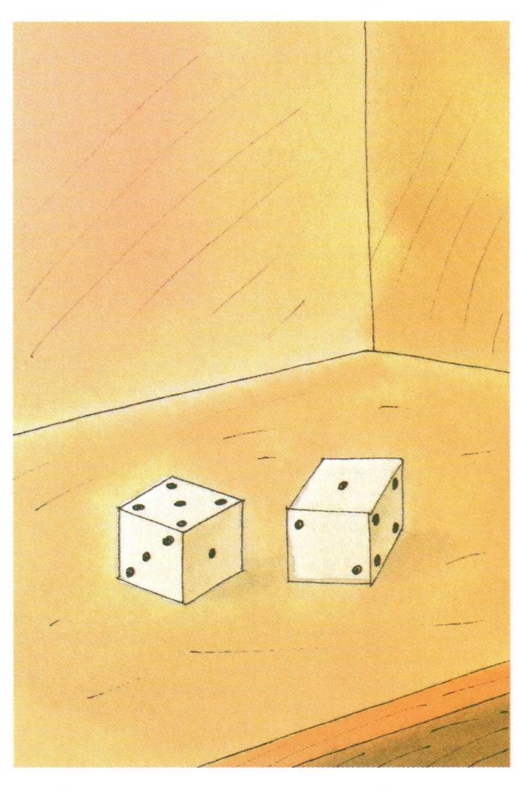
Một người tiều phu đang đốn một cái cây cổ thụ trên bờ sông thì cây rìu của ông ta bổ trúng một đầu mấu trên thân cây và bay khỏi tay ông ta, rơi đánh tõm xuống giữa sông. Dòng sông vừa rộng vừa chảy xiết, vậy nên người tiều phu biết rõ ông ta sẽ chẳng có cơ lấy lại cái rìu đáng tin cậy của mình. Đương lúc ông ta khóc than cho mất mát của mình thì thần Mercury hiện lên bên cạnh và khi nghe kể lại sự tình, thần bèn lặn xuống sông và lúc nhô lên, thần cầm theo trong tay một cái rìu bằng vàng. Thần hỏi người tiều phu liệu đây có phải cây rìu ông ta đã đánh mất hay không. Người tiều phu lắc đầu và thần Mercury lại lặn xuống sông lần nữa. Lần này cây rìu thần mang lên được làm bằng bạc. Lại một lần nữa, người tiều phu nói rằng đây vẫn không phải là cây rìu của ông ta; đến lần thứ ba, thần Mercury lặn xuống sông và mang lên đúng cây rìu của người tiều phu. Ông ta vui mừng tột độ và rối rít cảm ơn thần Mercury. Lấy làm vừa lòng trước sự thành thật của người tiều phu nghèo, thần bèn trao cho ông ta cả cây rìu vàng lẫn rìu bạc. Người tiều phu vội vã quay về nhà, kể lại với vợ và toàn thể bạn bè hàng xóm về vận may của mình, và trong làng tràn ngập bầu không khí hoan hỉ.

Nhưng một hàng xóm của người tiều phu trong lòng vô cùng ghen tị đã quyết tâm phải có bằng được nguồn của cải lớn như thế, vậy nên gã ta bèn chạy đến dòng sông và ném cái rìu cũ của gã vào trong nước. Thần Mercury cũng xuất hiện y như lúc trước và gã đàn ông đố kỵ bắt đầu than van rên rỉ rằng gã đã đánh mất cái rìu và thần Mercury lập tức lặn vào trong nước. Ngay khi thần vừa hiện lên với cái rìu vàng trong tay thì gã đàn ông đố kỵ đã vươn người ra định chộp lấy nó từ tay thần, nhưng thần Mercury đã thả nó rơi trở lại vào dòng nước và sau đó từ chối không tìm cái rìu ban đầu. Vậy là gã đàn ông đố kỵ chẳng kiếm được gì bởi lòng tham lam của mình.

SỰ TRUNG THỰC LUÔN TỐT HƠN LÒNG THAM.

Con Lừa và những Người Chủ

Ngày xưa có một con lừa luôn sống trong bất mãn, lúc nào cũng cảm thấy nó thật vất vả khổ sở. Nó làm việc cho một người làm vườn và cả ngày phải mang vác nặng nề, hễ chậm chạp là thể nào cũng bị người làm vườn đánh đập. Và trên hết, đến buổi tối về chuồng, nó cảm thấy thức ăn quá ít ỏi so với công việc vất vả của nó. Vậy nên lừa bèn cầu xin thần Jupiter hãy mang nó đi xa khỏi người làm vườn và trao nó cho một người chủ mới. Thần Jupiter bèn cử thần Mercury đến chỗ người làm vườn và bảo ông ta bán lừa cho một người thợ gốm, và mọi chuyện xảy ra y như đã định.

Nhưng chuyện đó có làm cho lừa hạnh phúc hơn không? Không hề, vì lừa ta phát hiện ra rằng làm việc cho người thợ gốm thậm chí còn vất vả hơn nhiều. Các bình các lọ rất nặng, còn người thợ gốm lúc nào cũng đánh đập nó khi nó tỏ ra chậm chạp, và đến tối nó thậm chí còn có ít thứ để ăn hơn xưa nhiều. Vậy nên lại một lần nữa lừa cầu xin thần Jupiter hãy cho nó một người chủ mới. Thần Jupiter rất tận tình và thu xếp để lừa được bán cho một thợ thuộc da.

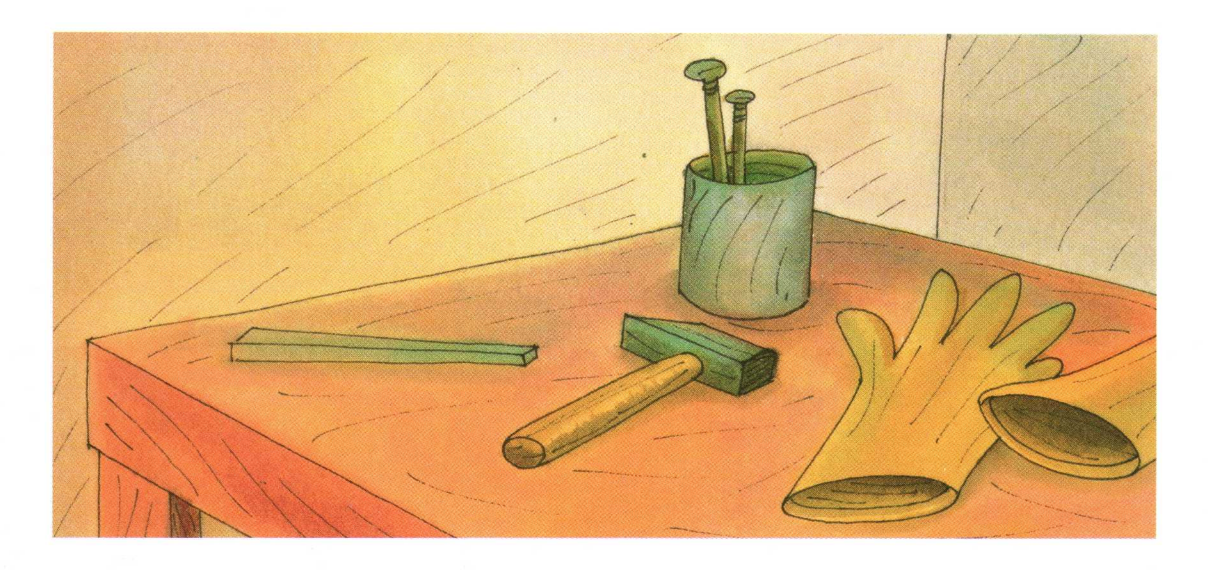
Nhưng ngay khi vừa gặp người chủ mới, lừa lại bắt đầu than van về số phận của mình.

"Lẽ ra mình nên hài lòng với những người chủ cũ vì ít nhất khi ngày tàn của mình đến, họ cũng sẽ cho mình một nơi chôn cất tử tế. Giờ thì mình sẽ kết thúc trong một thùng thuộc da!" Và thật không may, lừa đã đúng.

ĐỪNG NÊN ĐỨNG NÚI NÀY TRÔNG NÚI NỌ.

Người Thợ Rèn và Con Chó

Ngày xưa có một người thợ rèn làm việc vô cùng vất vả. Suốt cả ngày dài, ông ta quần quật làm việc trong lò rèn giữa cái nóng hừng hực, nện những cái búa to tướng của ông ta lên kim loại nóng chảy. Ông ta có một con chó nhỏ bám theo ông ta đi khắp mọi nơi, nhưng ngay khi người thợ rèn bắt tay vào làm việc, con chó lại cuộn mình trong ổ và ngủ say sưa giữa tiếng búa nện và sự ầm ĩ của lò rèn. Nhưng người thợ rèn vừa ngơi việc là con chó nhỏ sẽ lại thức dậy tỉnh như sáo và tìm thức ăn.

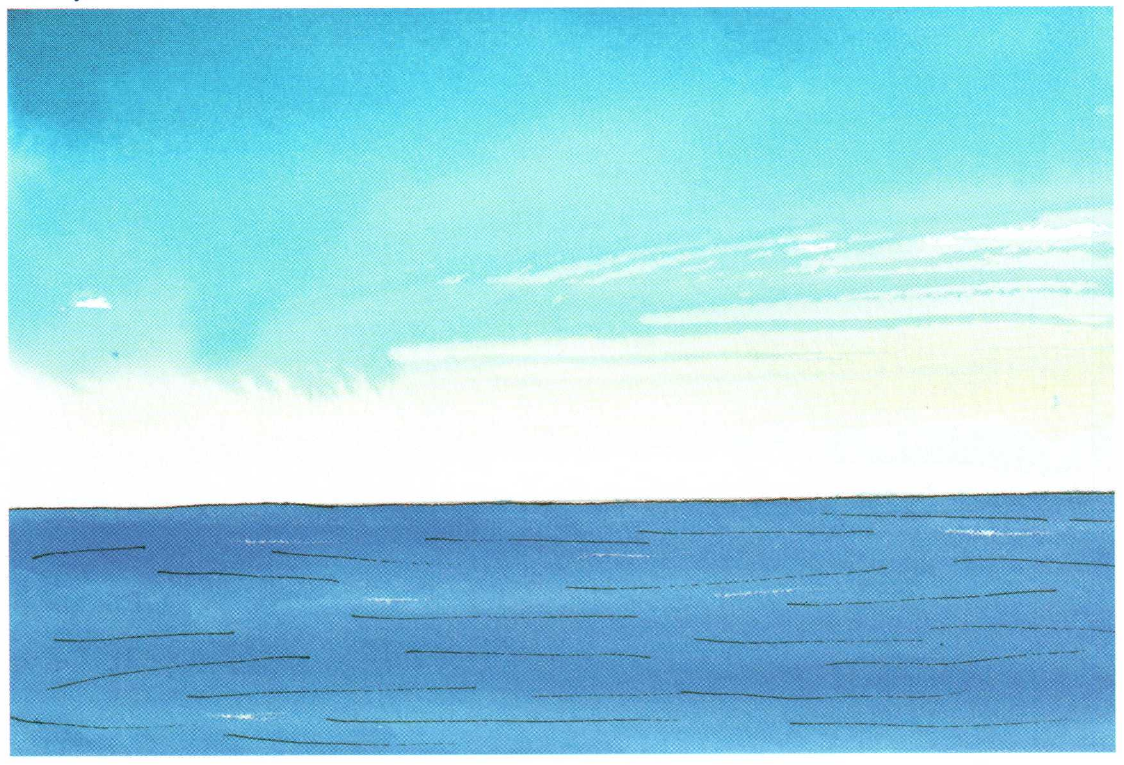
Một hôm, công việc đặc biệt nặng nhọc và lò rèn nóng không sao chịu nổi, vậy nên khi con chó nhỏ tỉnh dậy trông chờ được cho ăn, người thợ rèn bèn quát nó.

"Việc gì tao lại phải cho mày ăn uống chứ, đồ chó lười biếng? Suốt thời gian tao làm việc quần quật thì mày ngủ ngon lành, nhưng ngay khi tao dừng lại để ăn thì mày lại thức dậy tỉnh như sáo và vẫy đuôi xin được ăn cùng!"

NHỮNG NGƯỜI KHÔNG SẴN SÀNG LÀM VIỆC THÌ KHÔNG XỨNG ĐÁNG ĐƯỢC ĂN.

Bầy Cá Heo và Cá Trích

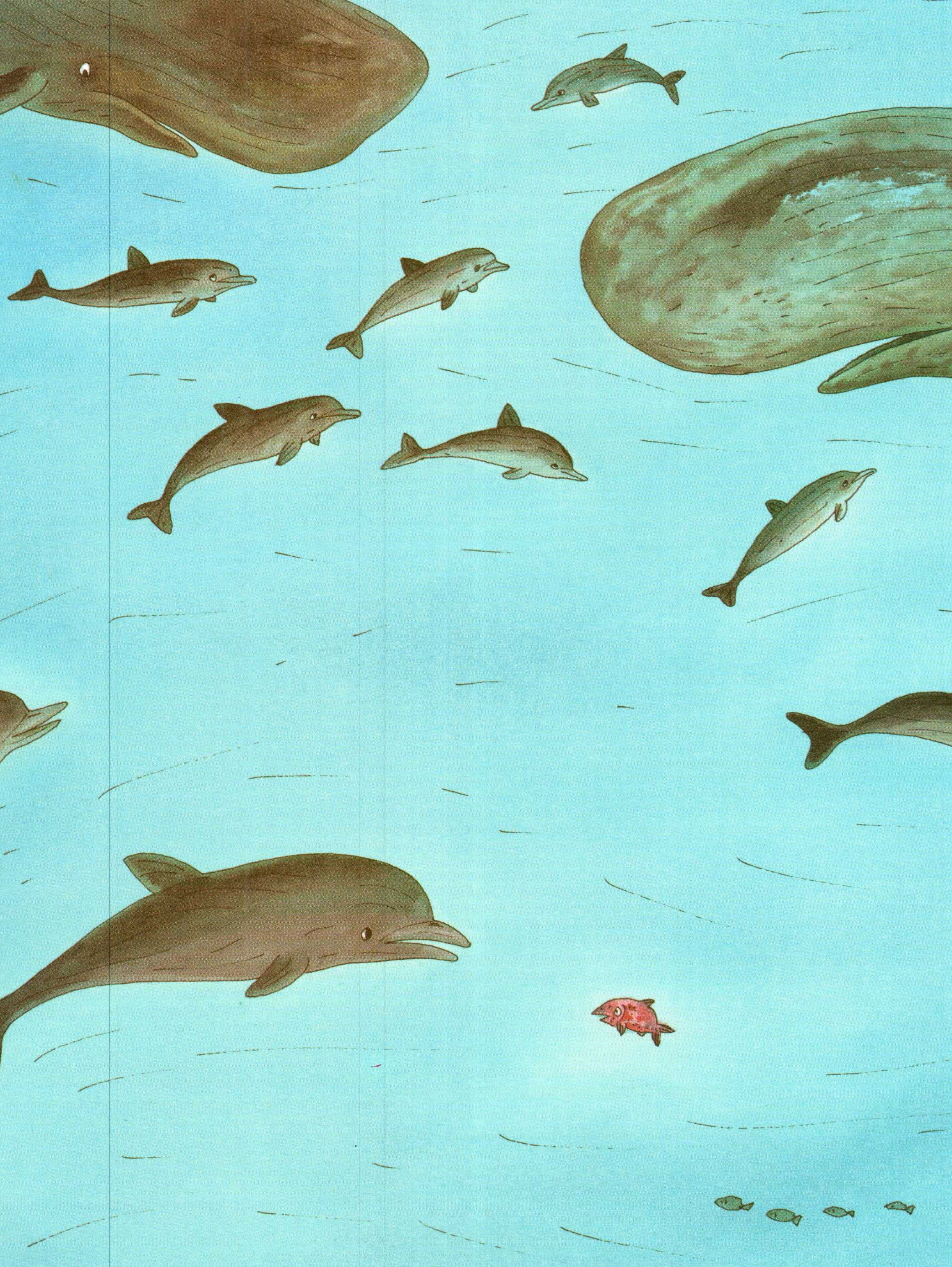
Bầy cá heo và cá voi đang tranh cãi kịch liệt. Biển động dữ dội vì trận ẩu đả của chúng và tất cả mọi con cá đều trốn biệt. Tất cả ngoại trừ một con cá trích tí hin...

Vì con cá nhỏ xíu này những tưởng nó có thể ngăn được cuộc chiến. Nó dũng cảm len lỏi giữa đàn cá heo và cá voi, cố gắng thuyết phục chúng hãy buông nhau ra và bắt tay làm bạn với nhau.

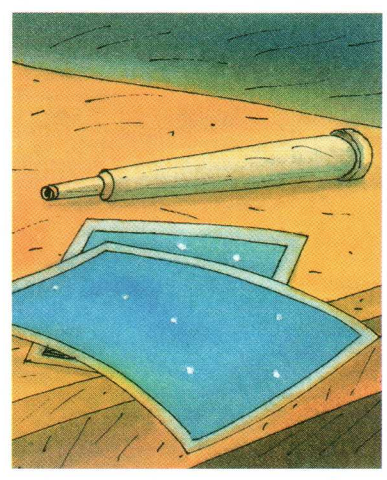
Nhưng nó đã bị một con cá heo khinh khỉnh làm cho sửng sốt.

"Hãy để chúng ta yên!" cá heo rống lên. "Chúng ta thà chết hết trong lúc chiến đấu còn hơn là hòa giải nhờ một con cá trích khốn khổ như ngươi."

KHI NHỮNG NGƯỜI KHỔNG LỒ ĐÁNH NHAU THÌ KHÔNG CÓ CHỖ CHO KẺ NHỎ BÉ.

Nhà Thiên Văn Học

Ngày xưa có một nhà thiên văn học tối nào cũng thích mang theo kính thiên văn đi ra ngoài nghiên cứu bầu trời. Ông ta bị mê hoặc bởi sự hình thành của các chòm sao sáng nhất và cứ nhìn chằm chằm mê mẩn ánh sáng rực rỡ của chúng trên bầu trời đêm quang đãng. Suốt cả ngày, ông ta ngồi nghiên cứu bản đồ, biểu đồ và các sách cổ để nâng cao kiến thức của mình.

Một tối, lúc đang đi bộ dọc con đường bên ngoài cổng thành, ông ta quá chìm đắm vào bầu trời đến nỗi không để tâm xem mình đang đặt chân lên chỗ nào. Bất chợt, ông ta ngã xuống một cái giếng sâu nhưng, may thay, đã cạn nước. Ông ta run lẩy bẩy, dù không bị thương tích gì và bắt đầu tìm cách thoát khỏi khốn cảnh; nhưng chẳng mấy chốc ông ta đã nhận ra mình bị mắc kẹt rồi.

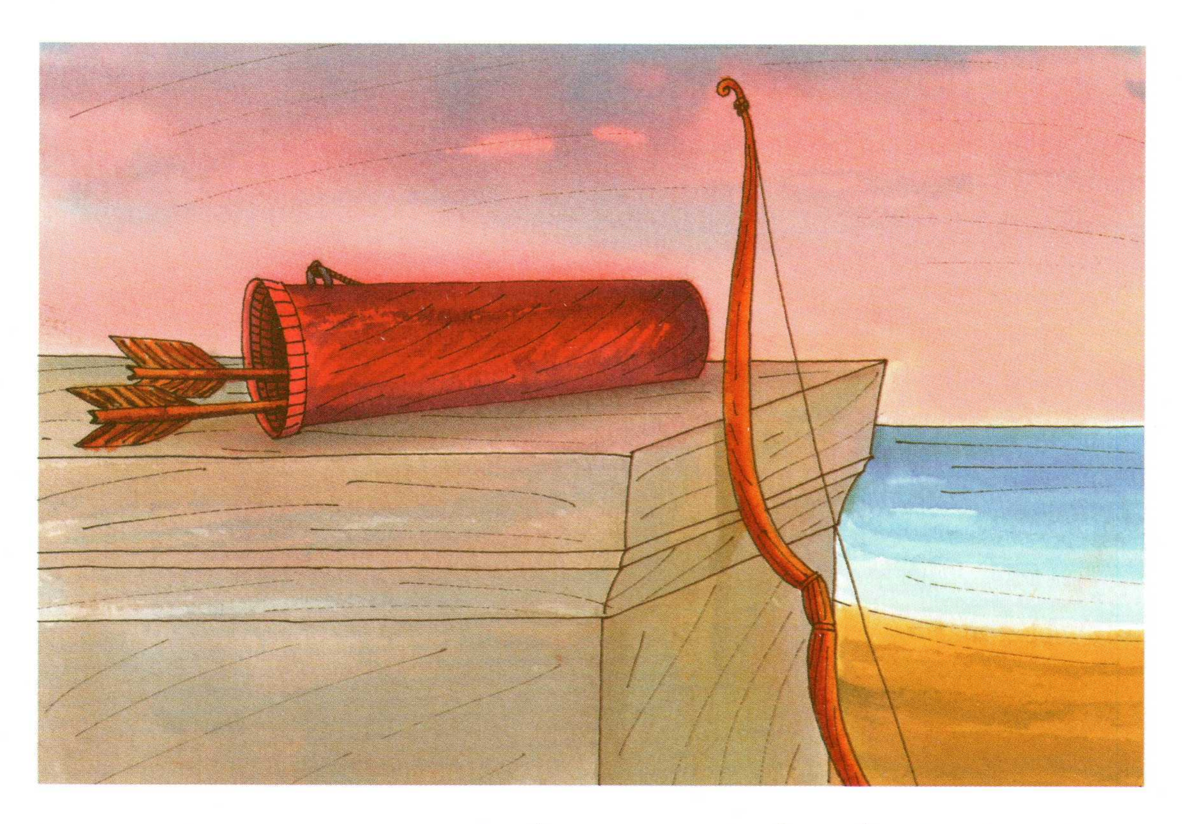
Giải pháp duy nhất là hét to gọi người giúp đỡ và hy vọng cuối cùng sẽ có ai đó nghe thấy ông ta. Nhưng, tất nhiên, vào buổi tối thì chẳng mấy ai ra ngoài lang thang làm gì, và ông ta lại còn đi vào đường mòn vắng vẻ nữa. Nhà thiên văn học tội nghiệp đã bắt đầu gào đến khan cả cổ vì gào nhiều quá thì đột nhiên nghe thấy một giọng nói phía trên đầu vọng xuống.

"Anh đang làm cái quái gì ở dưới đó thế?" Một cái đầu người nhô ra phía trên thành giếng. Mừng rỡ, nhà thiên văn học giải thích sự tình và hối thúc người đàn ông hãy đi tìm sự hỗ trợ để đưa ông ta thoát khỏi giếng sâu. Nhưng người đàn ông nọ chỉ nhún vai đáp lại, "Nếu anh đã thật lòng khi nói rằng anh quá bận rộn nhìn lên trời đến nỗi chẳng buồn để ý xem đôi chân đưa anh đến đâu, vậy thì có vẻ như anh xứng đáng ở dưới một cái giếng đấy." Và khi nói xong câu đó, người đàn ông bèn bỏ đi.

HÃY NHÌN XEM MÌNH SẼ ĐI ĐẾN ĐÂU, NẾU KHÔNG, THỂ NÀO BẠN CŨNG SẼ LÂM VÀO CẢNH GAY GO.

Đại Bàng và Mũi Tên

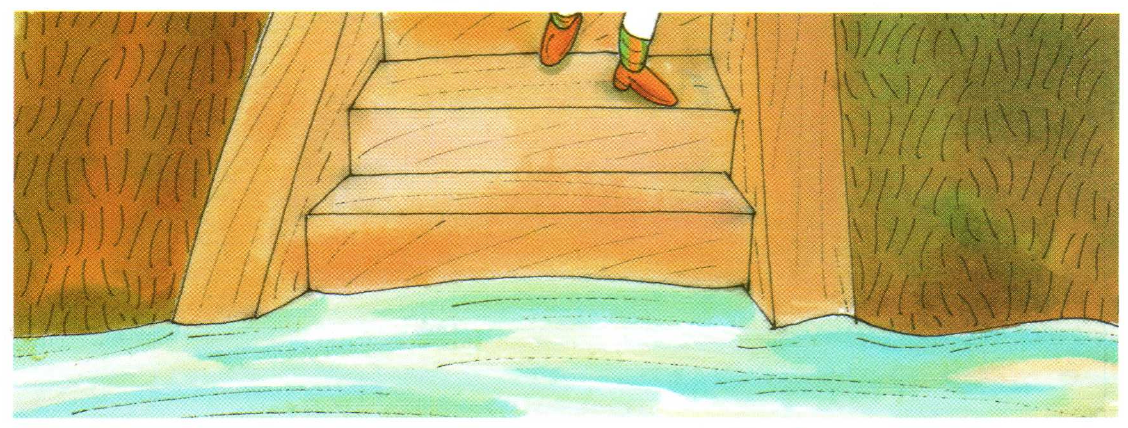
Một con đại bàng đang bay cao trên bầu trời thì lọt vào tầm ngắm của một người thợ săn đang náu mình bên sườn núi chờ đợi con mồi. Nhanh nhẹn và khéo léo, người thợ săn lắp một mũi tên vào cây cung và cẩn thận nhắm mục tiêu, bắn xuyên thẳng qua tim con chim đẹp đẽ. Khi con đại bàng bị thương chí mạng rơi xuống mặt đất, nó nhìn thấy mũi tên được gắn lông chim, lông chim đại bàng.

"Định mệnh mới ác nghiệt làm sao khi khiến ta chết theo cách này chứ," nó kêu lên. "Và còn ác nghiệt hơn nhiều khi mũi tên kết liễu tính mạng của ta lại được trang trí bằng những sợi lông thuộc về một trong những đồng loại của ta!"

ĐỪNG TRAO CHO KẺ THÙ PHƯƠNG TIỆN HỦY DIỆT BẠN.

Cậu Bé Tắm Sông

Một người đàn ông đang đi bộ dọc bờ sông thì nghe thấy tiếng kêu lớn.

"Giúp với, giúp với! Ôi, ai đó giúp tôi với!" giọng nói kêu lên.

Người đàn ông vội tăng cước bộ đến chỗ bức tường và nhìn xuống dòng nước. Ở đó, ông ta nhìn thấy một cậu bé đang vùng vẫy quẫy đạp lung tung, rõ ràng đang lâm vào cảnh hiểm nguy.

"Cháu đang làm chuyện quái quỷ gì dưới sông vậy?" người đàn ông hỏi. "Cháu phải biết là cháu có vẻ ngu ngốc lắm đấy!"

"Ơn trời bác đã đến," cậu bé lắp bắp. "Bác làm ơn giúp cháu được không? Cháu bị kiệt sức mất rồi!"

"Chậc chậc, lẽ ra cháu nên suy nghĩ cho kỹ trước khi tiến hành một bài tập thể dục thiếu đầu óc đến vậy," người đàn ông bực bội đáp lại. "Liều lĩnh xuống nước khi còn chưa biết nó sâu đến mức nào đúng là một hành động dại dột bậc nhất."

Cậu bé không tin nổi vào tai mình.

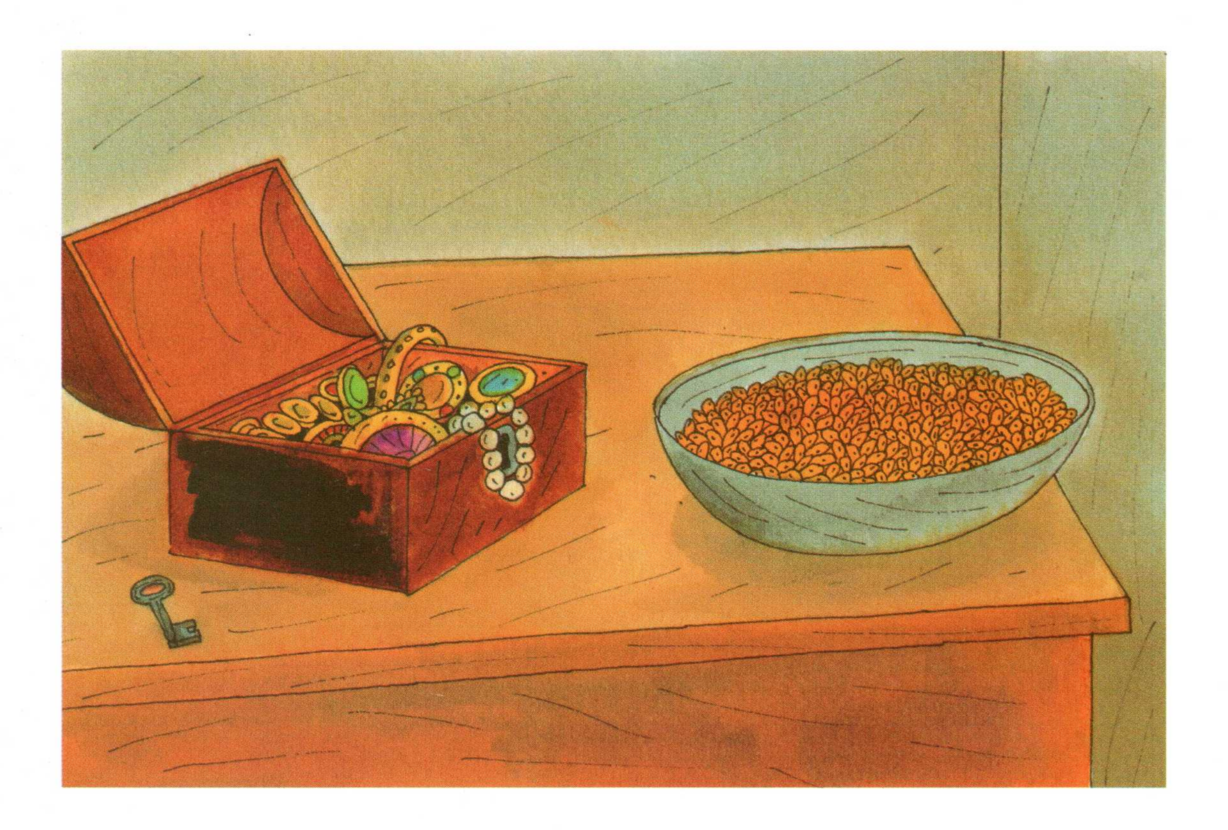
"Thưa ngài, cầu xin ngài, trước tiên hãy đưa cháu ra khỏi dòng nước trước đã, rồi sau đó hãy trách mắng cháu. Nếu ngài không làm thế, có khả năng cháu sẽ chết đuối mất," cậu bé nài nỉ.

Nhưng người đàn ông trên bờ sông vẫn tiếp tục nói như thể đang giảng bài trên bục giảng đại học và cậu bé đành phải tự mình vật lộn.

TRONG CƠN NGUY KHỐN, TỐT HƠN HẾT HÃY GIÚP ĐỠ TRƯỚC RỒI SAU ĐÓ HÃY KHUYÊN BẢO.

Gà Trống và Nữ Trang

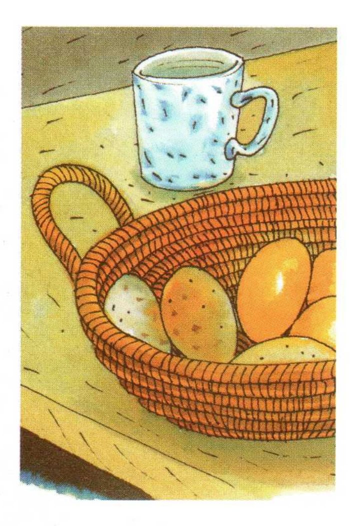
Gà trống đang đào bới quanh trang trại tìm thức ăn, cho cả nó lẫn đàn gà mái của nó, thì tình cờ tìm thấy một món nữ trang quý giá bị đánh rơi ở đây. Gà trống dám chắc đây là một món đồ rất đặc biệt, nhưng thực lòng nó không biết nên làm gì, vì thứ đó thì có ích gì với nó hay với đàn gà mái của nó chứ?

"Chắc chắn đây là một món đồ tốt rất quý đối với người có thể đánh giá đúng giá trị của nó, nhưng mình thà kiếm được dù chỉ một hạt ngô thôi cũng còn hơn là có được hết thảy châu báu trên thế gian!" gà trống nói và đi tiếp.

GIÁ TRỊ CỦA VẬT PHỤ THUỘC VÀO CON MẮT CỦA NGƯỜI NHÌN.

Con Ngỗng Đẻ Trứng Vàng

Ngày xưa có một cặp vợ chồng sống trong rừng và nuôi một đàn ngỗng. Họ thường mang trứng vào trong làng để bán trong ngày chợ phiên: họ chẳng bao giờ kiếm được quá nhiều tiền nhưng vẫn đủ chi trả cho các nhu cầu thiết yếu và hai vợ chồng tương đối mãn nguyện.

Một phiên chợ nọ, hai vợ chồng cần mua một con ngỗng mới vì tối hôm trước con cáo đã mang đi mất con ngỗng tuyệt vời của họ.

Không có nhiều con ngỗng được rao bán, nhưng đặc biệt có một con ngỗng nhìn họ bằng con mắt sáng long lanh, vậy là họ quyết định nó chính là con ngỗng họ cần. Bà cụ bán ngỗng nói với nụ cười mỉm bí ẩn kỳ lạ, "Hãy chăm sóc cẩn thận con ngỗng này nhé, nó đẻ trứng giỏi lắm đấy."

Người vợ kẹp con ngỗng dưới cánh tay và lúc rời đi, bà quay lại nhìn bà cụ bán ngỗng, nhưng bà cụ đã biến mất một cách bí ẩn như thể dùng phép thuật. Sáng hôm sau, khi người vợ ra nhặt trứng, bà ngạc nhiên phát hiện ra có một quả bằng vàng nguyên chất.

"Chồng ơi, nhanh lại mà xem! Con ngỗng mới đẻ ra một quả trứng vàng này!" Và khi người chồng vội vã chạy tới, ông ta nhận thấy quả đúng là như thế. Và ngày hôm sau, hôm sau và cả hôm sau nữa, mọi chuyện cũng y như ngày đầu tiên.

Vậy là, cặp vợ chồng giờ chẳng thiếu gì nữa. Họ đã có đầy thứ để ăn, đầy củi để cho vào lò sưởi ban đêm và đầy mật để rót lên món cháo yến mạch. Nhưng họ không hài lòng; một ngày một quả trứng dường như là một cách quá chậm chạp để họ làm giàu, vậy nên họ quyết định cách tốt nhất là giết chết con ngỗng và lấy hết số trứng vàng trong một lần. Nhưng than ôi, khi mổ banh xác con ngỗng tội nghiệp đó ra, họ nhận thấy trong ruột con ngỗng này cũng giống y hệt như với những con ngỗng khác, và chẳng có một chút dấu vết nào của những quả trứng vàng.

LÒNG THAM HIẾM KHI ĐƯỢC NHẬN PHẦN THƯỞNG.

Con Gấu và những Người Lữ Hành

Trên đường cùng nhau rong ruổi giữa một miền đất hoang vu, hai người bạn đang nghỉ ngơi dưới một cái cây thì bất thình lình một con gấu xuất hiện phía trước. Nhận ra con gấu vẫn chưa nhìn thấy họ, một trong hai người bạn đó bèn vội vã bò lên trên một cái cây và trốn vào giữa đám cành lá, chẳng mảy may nghĩ đến người bạn, người đồng hành của mình. Khi người còn lại nhìn thấy con gấu, anh ta nhận ra tình thế đang vô cùng hung hiểm, nhưng anh ta chẳng còn thời gian để trốn đi đâu, và anh ta biết rõ nếu không cố gắng chạy trốn, anh ta thể nào cũng sẽ bị con gấu bắt mất.

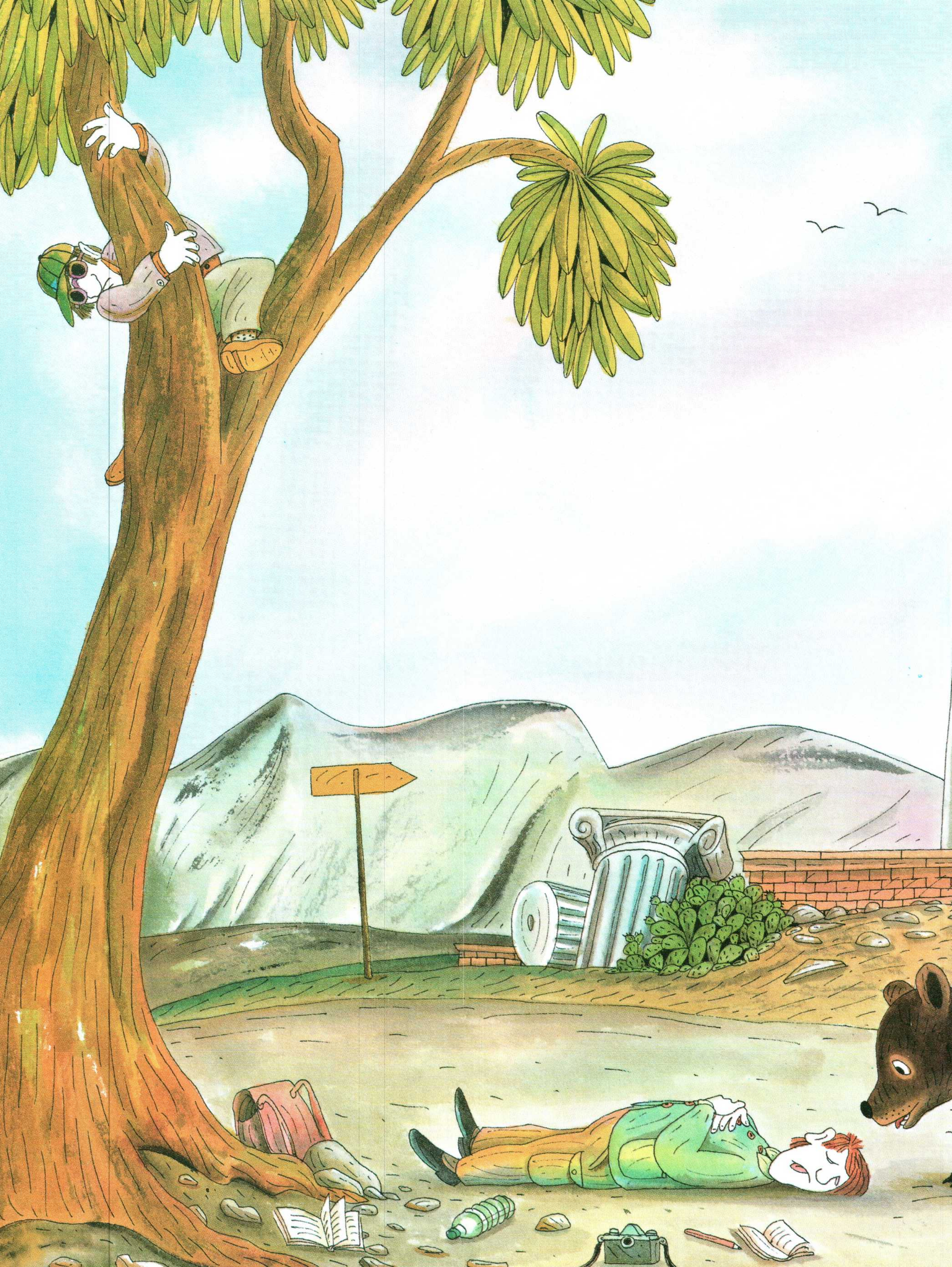
Vậy là anh ta bèn lựa chọn phương án còn lại trong tầm tay. Anh ta nhào xuống mặt đất, nín thở giả vờ chết, vì anh ta biết có một số người tin rằng gấu sẽ không chạm vào xác chết. Con gấu tiến đến gần, khịt mũi ngửi quanh người anh ta, trong lúc đó người đàn ông vẫn nín thở nằm im như tượng. Con gấu ngửi lại một lượt nữa, rồi khụt khịt vào tai anh ta, nhưng người đàn ông dũng cảm vẫn nín thở không hề nhúc nhích. Cuối cùng, con gấu thong thả bỏ đi, hiển nhiên đã rút ra kết luận rằng người đàn ông đó quả thật đã chết rồi.

Khi nghĩ rằng con đường cuối cùng cũng đã vắng bóng nguy hiểm, gã đàn ông hèn nhát ở trên cây bèn leo xuống dưới và đi đến chỗ bạn mình.

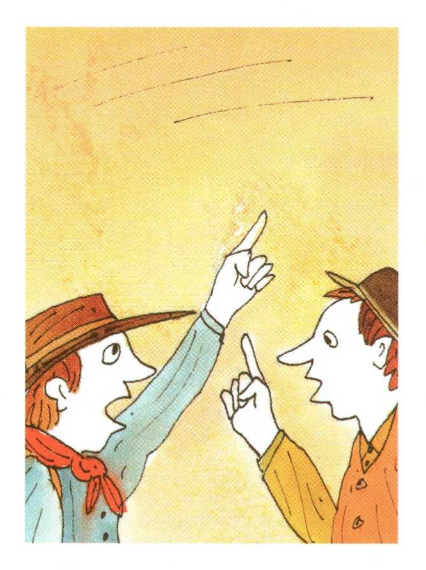
"Con gấu đã thầm thì cái gì với anh vậy?" anh ta vừa hỏi vừa cười lớn.

Người bạn cũ của anh ta đáp lại, "Nó bảo tôi là đừng bao giờ du hành cùng một người bạn ích kỷ bỏ rơi tôi ngay từ dấu hiệu nguy hiểm đầu tiên." Rồi anh ta nhặt túi lên và bắt đầu lên đường, đi theo hướng ngược lại với con gấu, và tất nhiên, chỉ có độc một mình.

RỦI RO SẼ THỬ THÁCH LÒNG TRUNG THÀNH CỦA TÌNH BẠN.

Bóng của Lừa

Một người đàn ông thuê một con lừa để đi du lịch vì đang là mùa hè và anh ta cảm thấy hành trình của anh ta quá dài nên anh ta chẳng thể đi bộ trong cái nóng được. Anh ta thỏa thuận với người chủ của con lừa rằng người chủ đó cũng sẽ đi cùng để điều khiển lừa, vậy là cả ba người họ bèn cùng nhau lên đường.

Mặt trời chiếu xuống chói chang không chút xót thương và trời càng lúc càng nóng.

Dần dần, người đàn ông nọ quyết định đã đến lúc nghỉ ngơi, vậy nên anh ta yêu cầu người chủ dừng con lừa lại. Anh ta nhảy xuống dưới và nằm trên bãi cỏ, ngay dưới cái bóng của con lừa, mong tránh được cái nắng.

"Anh không làm thế được!" người chủ nói. "Anh chỉ thuê lừa chứ có thuê cái bóng của nó đâu."

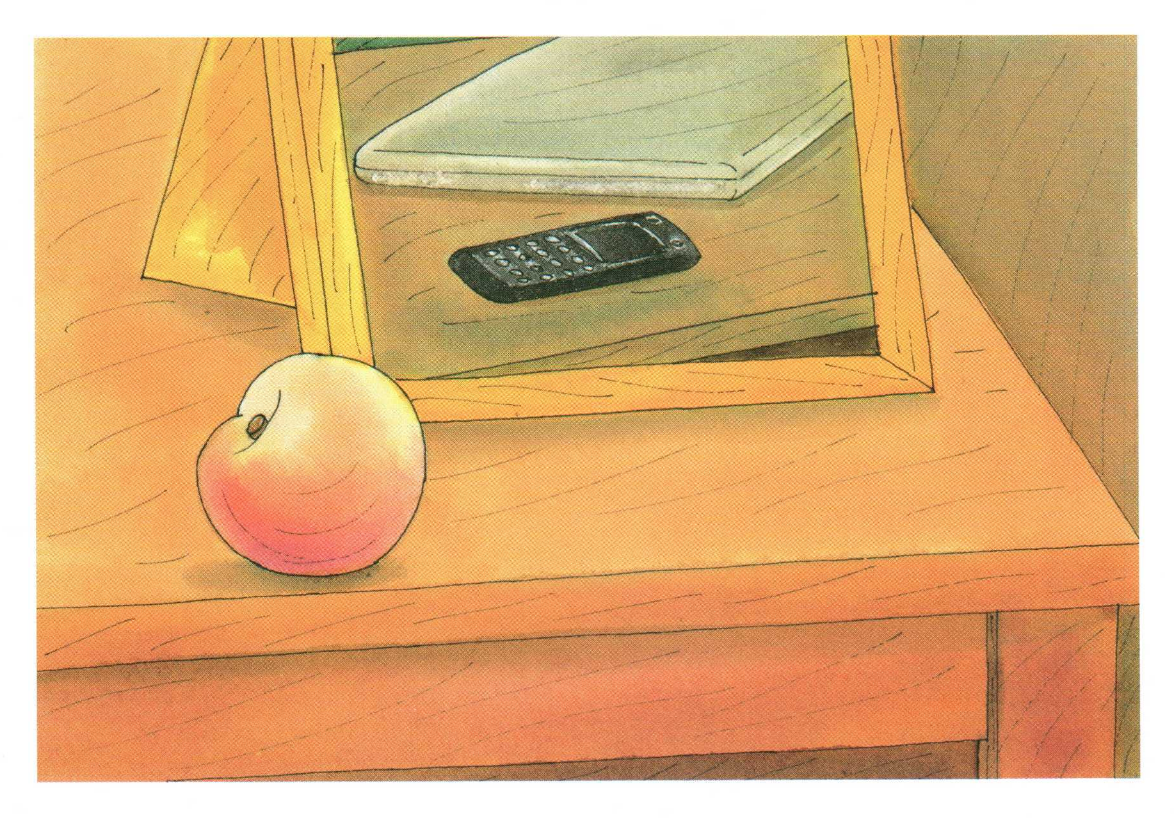
Nhưng, người đàn ông nọ đời nào chấp nhận lý lẽ đó. "Tôi đã thuê con lừa của anh và đã trả anh một khoản tiền hậu hĩnh, vậy nên tôi có toàn bộ quyền hành đối với nó trong suốt thời gian chúng ta đi cùng nhau."

Hẳn nhiên bạn cũng có thể hình dung được, người chủ không chấp nhận điều này. Xét cho cùng con lừa là của anh ta cơ mà. Hai người đàn ông mỗi lúc một bực tức hơn và cuộc tranh cãi của họ mỗi lúc một thêm gay gắt. Và chẳng mấy chốc lời qua tiếng lại đã trở thành tay đấm chân đá, hai người bọn họ đánh nhau trên bãi cỏ như hai con chó. Từ đầu đến lúc ấy con lừa vẫn kiên nhẫn đứng bên cạnh, nhưng khi hai người đàn ông bắt đầu đánh nhau, nó bèn nhấc gót phi nước đại bỏ đi. Hai gã đàn ông ngu ngốc la hét dữ hơn, lần này là với con lừa, nhưng chẳng mấy chốc nó đã khuất khỏi tầm mắt. Vậy là người lữ hành phải đi bộ suốt cho tới tận đích, còn người chủ của con lừa đã mất con lừa của mình.

THÀ RẰNG CHIA SẺ CÒN HƠN CUỐI CÙNG CHẲNG CÓ ĐƯỢC GÌ.

Quả Đào, Quả Táo và Quả Mâm Xôi

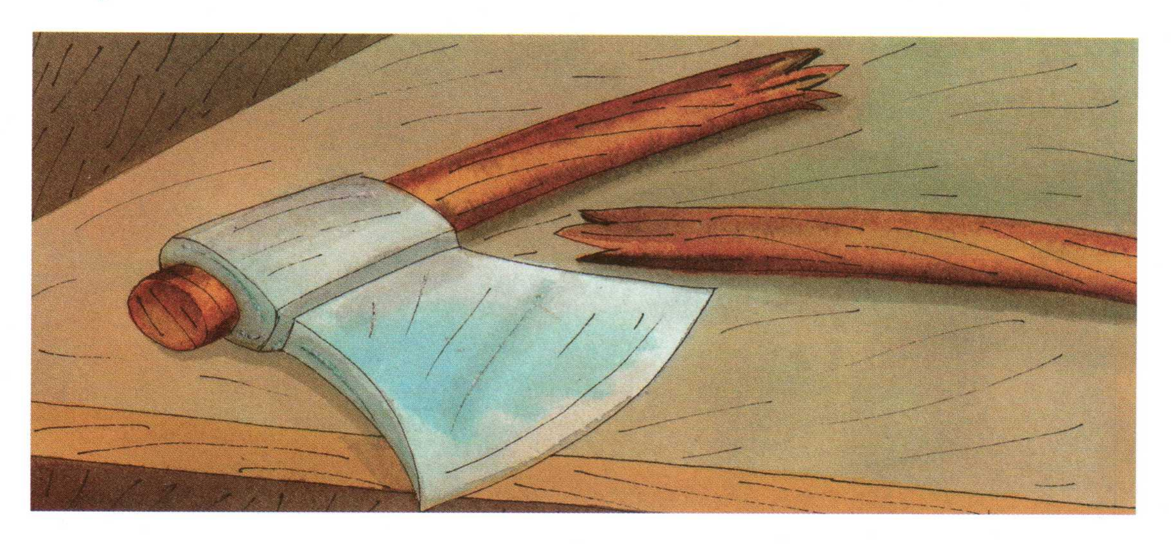
Một quả đào và một quả táo đang nằm trong bát trái cây, chờ ai đó đi qua chọn lựa một trong hai quả để ăn. Trong lúc nghiền ngẫm tới lui xem ai là kẻ được chọn đầu tiên, chúng bắt đầu đem những giá trị của chúng ra so sánh; xem ai mọng nước nhất, ai xinh đẹp nhất. Chẳng mấy chốc, chúng bắt đầu lời qua tiếng lại trở nên khá gay gắt và chúng sắp thành ra cãi nhau kịch liệt. Cả đào lẫn táo đều không nhìn ra một quả mâm xôi khiêm tốn đang nằm riêng ở một cái đĩa.

"Thôi nào, thôi nào," nó nói. "Vụ cãi cọ lố bịch quá đi mất! Thôi ngay đi và tất cả chúng ta hãy kết bạn với nhau nào."

NHỮNG CUỘC TRANH CÃI TO TIẾNG NHẤT THÔNG THƯỜNG LẠI LÀ VỤN VẶT NHẤT.

Αισωπος

Cây và Rìu

Một hôm, một người tiều phu đi vào rừng và nhã nhặn xin phép cây cối hãy cung cấp cho ông ta lượng gỗ cần thiết để làm một cái cán mới cho cái rìu của ông ta. Sau khi đám cây cối đã bàn bạc tới lui với nhau, những cây to cao nhất, vốn thuộc họ sồi, cho rằng đây là một đề nghị phải chăng và cho phép người tiều phu lấy một cây tần bì con để đẽo thành cái cán rìu mới cho ông ta. Đối với chúng, một cái cây nhỏ bé, khiêm tốn và giản dị như thế có vẻ phù hợp với nhiệm vụ này. Nhưng ngay khi vừa làm xong cán rìu mới, người tiều phu bèn mang rìu quay lại khu rừng và bắt đầu chặt cây sồi to cao nhất. Đến lúc những cây còn lại hiểu ra đang có chuyện gì thì đã quá muộn rồi.

Hậu quả của việc tặng cái cây con ấy là cái cây to cao nhất trong toàn thể khu rừng đã bị đốn ngã. Kinh hoảng, đám cây cối than khóc về sự ngây thơ của chúng trước thái độ của loài người, nhưng một cây tần bì trưởng thành thì thầm rằng chúng phải tự trách mình mới đúng. Nếu đám sồi không quá sẵn sàng hy sinh cây tần bì ấy thì những cây còn lại trong rừng có lẽ đã có thể tiếp tục phát triển thêm vài năm nữa.

NẾU HY SINH QUYỀN LỢI CỦA NGƯỜI KHÁC, RẤT CÓ THỂ CHÍNH CHÚNG TA ĐANG ĐẨY MÌNH VÀO NGUY HIỂM.

Người Phụ Nữ và Con Gà Mái Mập Mạp

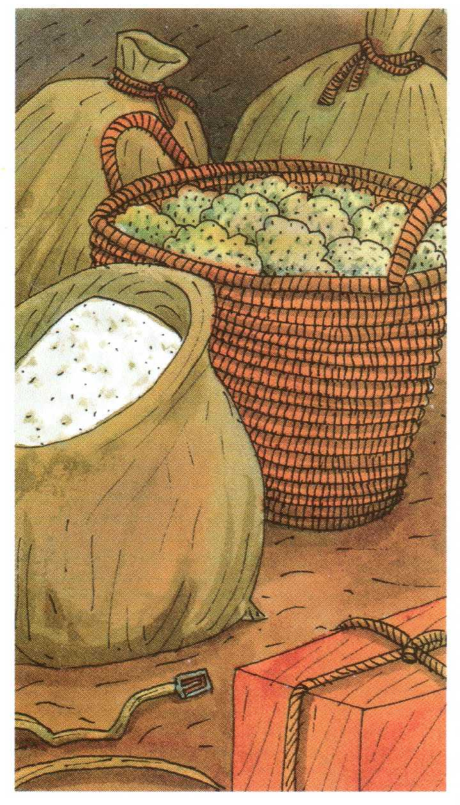
Có một bà già kiếm sống bằng cách bán trứng do đàn gà mái nhà bà đẻ ra. Đặc biệt có một con đẻ được rất nhiều trứng chất lượng rất tốt, và lúc nào cũng có người hỏi mua những quả trứng này. Bà già thầm nhủ, "Mình phải kiếm thêm nhiều trứng hơn nữa từ con gà mái đó mới được, như thế thì mình có thể thu được nhiều tiền hơn." Vậy là bà ta quyết định cho con gà ăn lượng lúa mạch nhiều gấp đôi bình thường, để nó có thể đẻ mỗi ngày hai lần.

Nhưng ngay khi bà già vừa triển khai kế hoạch thì con gà mái đã trở nên béo múp mụp và thỏa mãn đến độ chẳng đẻ trứng gì ráo!

ĐẨY MẠNH SỐ LƯỢNG THAY VÌ CHẤT LƯỢNG KHÔNG PHẢI LÚC NÀO CŨNG MANG LẠI KẾT QUẢ NHƯ MONG MUỐN.

Con Lừa oằn lưng thồ Muối

Một người bán hàng rong nghèo thường mua tất cả những gì anh ta có thể tìm thấy ở chợ rồi mang về nhà để trao đổi với hàng xóm. Một ngày, anh ta mua rất nhiều muối và cố gắng chất hết lên lưng lừa. Trên đường về nhà, đương băng qua suối thì con lừa chất nặng đồ bị sẩy chân ngã xuống dòng nước. Lúc đứng dậy trở lại, con lừa nhẹ nhõm nhận ra sức nặng trên lưng đã giảm đi rất nhiều, vì kha khá muối đã bị tan vào trong nước. Tuy nhiên, người bán hàng rong bèn đánh lừa quay trở lại chợ và thậm chí còn chất thêm nhiều muối hơn trước vào các sọt thồ, vậy nên con lừa oằn cả lưng xuống.

Họ lại lên đường quay trở về nhà.

Nhưng khi một lần nữa đến chỗ dòng suối, con lừa ranh mãnh lập tức nằm xuống nước và phần lớn lượng muối bị hòa tan. Tất nhiên, khi nó đứng dậy trở lại, trên lưng nó chẳng còn gánh nặng nào nữa. Người bán hàng rong lại đánh lừa quay trở lại chợ, nhưng lần này anh ta mua rất nhiều bọt biển và chất đầy các sọt. Và rồi họ lại lên đường trở về nhà.

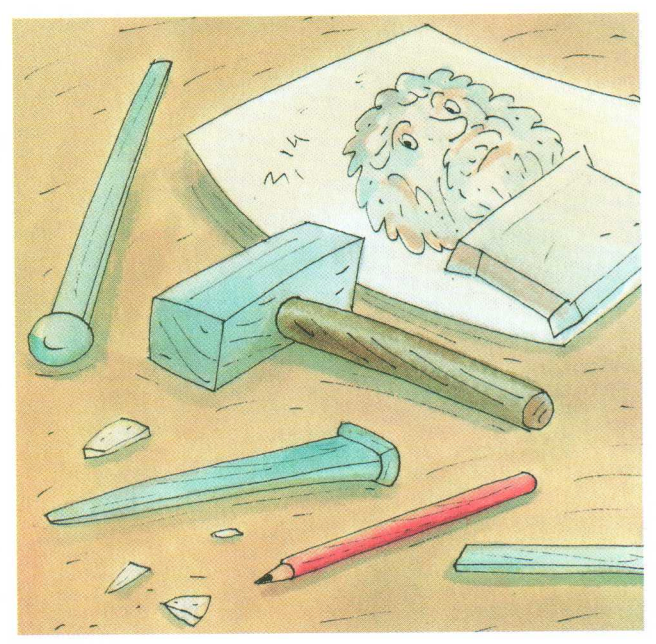
Khi họ đến chỗ dòng suối lần nữa, con lừa ngu ngốc không hề lãng phí thời gian mà nằm luôn xuống nước. Nhưng than ôi, lần này khi nó đứng dậy, đám bọt biển thấm đẫm nước khiến cho nó suýt chết chìm, và gánh nặng của nó tăng lên gấp nhiều lần so với trước.

Và người bán hàng rong trở về nhà, trên môi âm thầm nở nụ cười hài lòng.

MƯU MẸO KHÔN NGOAN KHI BỊ DÙNG QUÁ NHIỀU LẦN CŨNG CÓ THỂ PHẢN TÁC DỤNG.

Thần Mercury và Thợ Điêu Khắc

Thiết tha muốn biết con người tôn kính ngài đến mức nào, thần Mercury bèn quyết định ghé thăm trần gian để tìm kiếm câu trả lời, và sử dụng một cách thức có phần không mấy thành thật. Thần giả trang thành một người đàn ông bình thường và ghé thăm xưởng của một người thợ điêu khắc.

Có hàng trăm bức tượng được bày bán, trong đó có cả một bức tượng thần Jupiter.

"Bức tượng thần Jupiter kia giá bao nhiêu vậy?" thần hỏi người thợ điêu khắc.

"Giá của nó là một đồng curon, thưa ngài," thợ điêu khắc trả lời.

"Chỉ có thế thôi à?" thần Mercury hỏi, cười lớn khi thấy một vị thần vĩ đại như thế lại có một cái giá thấp đến mức này. "Vậy còn cái kia thì sao?" thần hỏi, chỉ tay về phía tượng thần Juno.

"Cái đó giá nửa curon, thưa ngài," thợ điêu khắc đáp.

Càng lúc càng hay hơn, thần Mercury ngạo mạn nghĩ.

"Vậy còn cái ở đằng kia thì giá thế nào?" thần hỏi, chỉ về phía bức tượng của chính ngài.

"Ồ cái đó hả," thợ điêu khắc nói, mỉm cười. "Nếu ngài mua hai bức tượng kia, tôi sẽ tặng không nó cho ngài."

HÃY CẨN THẬN KHI ĐÁNH GIÁ QUÁ CAO GIÁ TRỊ CỦA BẢN THÂN.

Những Lữ Khách bên bờ biển

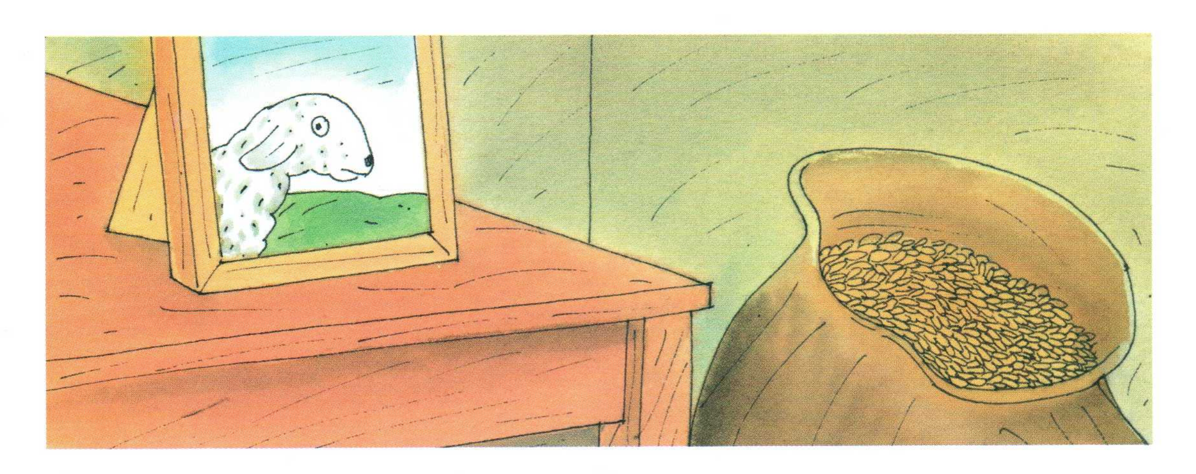

Ngày xưa, có hai lữ khách dạo chơi ven biển, nhưng họ không xuống nước mà ở tít trên bờ. Trên đường đi, họ chăm chăm nhìn ra ngoài biển, phóng tầm mắt ra đến tận đường chân trời. Và giữa lúc đó, ở đằng xa, họ nhìn thấy một con tàu lớn đang dong buồm băng qua biển cả tiến về phía đất liền. Hai lữ khách quyết định đi đến sát mép nước để họ có thể nhìn cận cảnh con tàu lúc nó vào bờ. Đi thêm một đoạn nữa, họ nhìn ra con tàu đó chẳng phải một con tàu to lớn gì cho cam mà chỉ là một con thuyền nhỏ; tuy nhiên, họ quyết định vẫn kiên trì quan sát cảnh con thuyền vào bến. Nhưng cuối cùng, đến lúc họ tới được bến tàu thì hóa ra con tàu lớn đó cũng chẳng phải là một con thuyền nhỏ mà chỉ là một khúc gỗ, và họ nhận ra mọi chờ đợi theo dõi của họ đều là vô ích.

NHỮNG KỲ VỌNG CỦA CHÚNG TA VÀO CUỘC SỐNG THƯỜNG VƯỢT QUÁ THỰC TẾ.

Sói và Ngựa

Trên đường ngao du quanh vùng nông thôn, một con sói đi qua một cánh đồng yến mạch.

"Chà, thứ đó chẳng hữu ích gì hết," nó bực bội thầm nhủ và tiếp tục hành trình.

Chỉ một lát sau, nó gặp một con ngựa.

"Ngay sau lưng tôi là một cánh đồng yến mạch rất thơm ngon đấy," nó nói với ngựa. "Tôi sẽ rất vui nếu được chỉ chỗ cho anh."

"Và tại sao anh lại muốn làm thế?" con ngựa hỏi, thái độ hoài nghi của nó không hoàn toàn là vô lý.

"Ái chà, vì anh nên tôi đã rất hào phóng không hề động chạm đến nó. Tôi rất vui nếu được nghe tiếng anh chóp chép nhai hạt lúa chín muồi," sói nhã nhặn nói.

"Nếu sói mà biết ăn yến mạch, anh bạn láu cá của tôi ơi, thì tôi chẳng tin là anh sẽ mời tôi bữa này đâu," ngựa nói kèm theo tiếng khịt mũi đầy hoài nghi.

CHẲNG TỬ TẾ GÌ NẾU ĐƯA CHO NGƯỜI KHÁC THỨ VÔ DỤNG ĐỐI VỚI MÌNH.

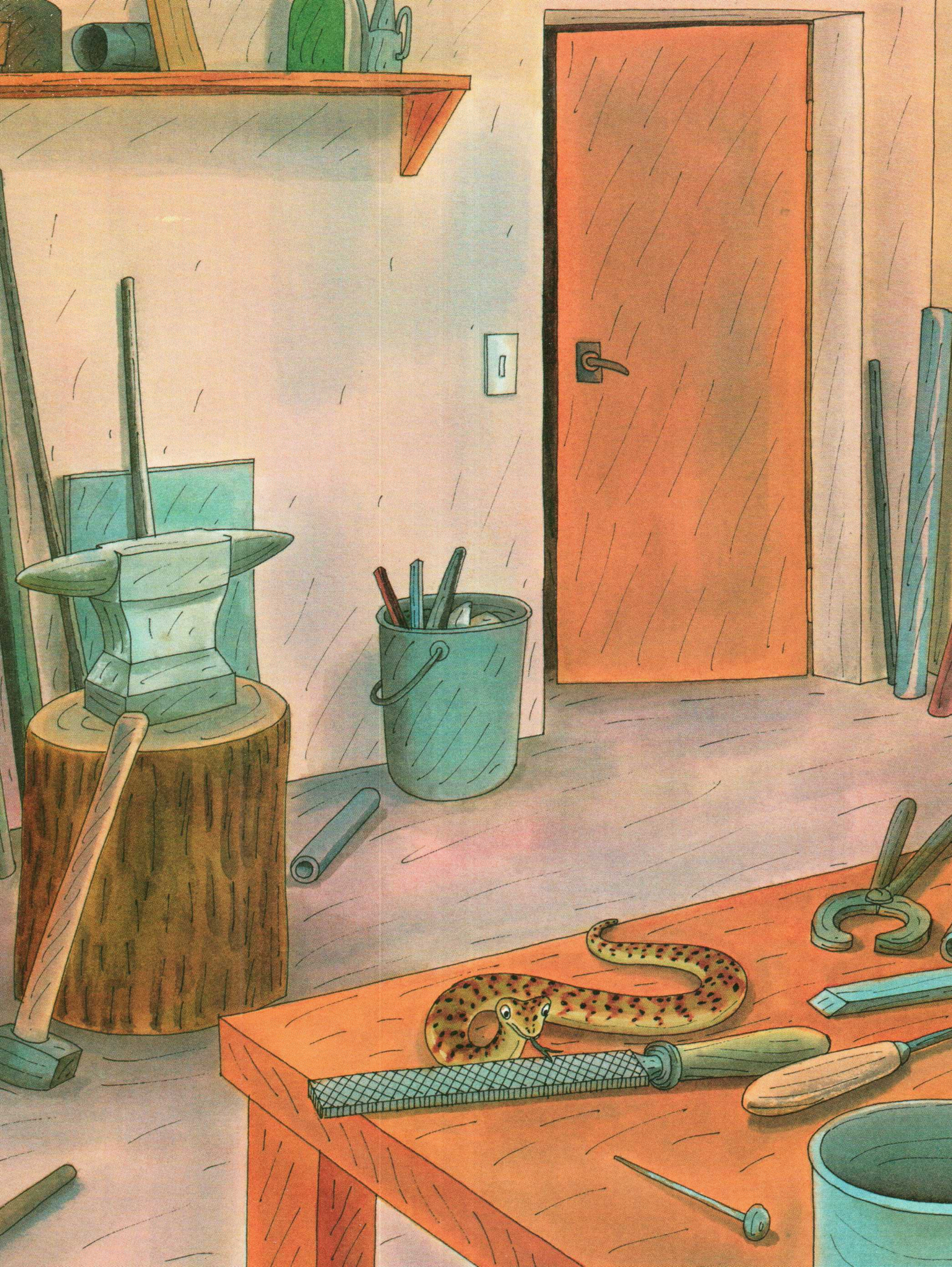

Rắn Vipe và cái Giũa

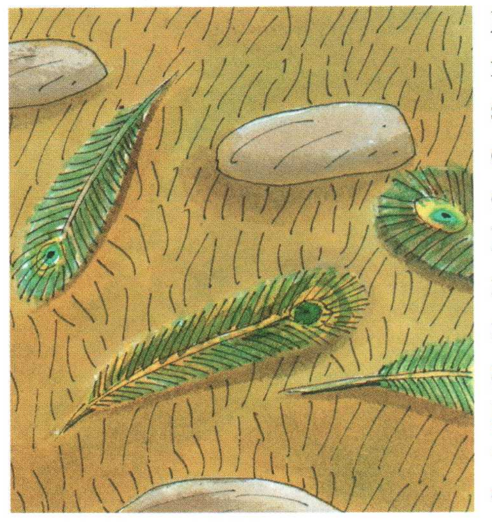

Một con rắn vipe đói bụng tình cờ lạc vào một cửa hàng mộc. Nó sục sạo khắp nơi tìm kiếm thức ăn, nhưng tất nhiên, ở đây chẳng có gì hết. Vậy là con rắn vipe tội nghiệp đi từ món dụng cụ này sang món dụng cụ khác, van xin được cho gì đó để ăn. Nhưng bọn chúng chẳng thể giúp gì được nó. Rồi con rắn nhìn thấy một cái giũa; nó bò ngoằn ngoèo trên mặt bàn, đi qua hai cái kim, một cái đục và một cái dùi. Nó thè lưỡi ra liếm lên cái giũa chỉ để rồi nghe thấy cái giũa càu nhàu, "Đừng tìm cách lấy thứ gì từ tôi! Công việc của tôi là cắn người khác và tôi sẽ chẳng vì một con rắn mà thay đổi điều đó đâu." Vậy là rắn bèn chuồn đi, cơn đói vẫn chưa được xoa dịu.

MỌI THỨ KHÔNG PHẢI LÚC NÀO CŨNG GIỐNG NHƯ VẺ BỀ NGOÀI.

Con Quạ Phù Phiếm

Một con quạ không hài lòng với số phận của mình và muốn tìm một địa vị tốt hơn trong cuộc sống. Nó phù phiếm và tự phụ đúng y như bản chất của một con quạ. Trong lúc lóc cóc chạy dọc con đường, nó bắt gặp mấy sợi lông chim lộng lẫy rực rỡ sắc màu bị một con công đánh rơi trên đường đi. Con quạ mừng húm. Nó nhặt mấy sợi lông lên rồi cẩn thận nhét chúng vào giữa những sợi lông đen sì của mình; sau đó nó khệnh khạng đi đến chỗ đàn quạ, hân hoan nói, "Nhìn tôi mà xem, những con quạ già ngu ngốc. Tôi lộng lẫy y như những con công kia, và tôi sẽ rời bỏ các người để đến với họ, đến đúng nơi dành cho tôi ở giữa họ!"

Những con quạ khác không bị ấn tượng và chỉ lắc đầu khi con quạ phù phiếm lên đường đến với đàn công.

Nhưng ngay khi quạ tìm cách giành được thiện cảm của lũ công, chúng đã nhận ra nó là một kẻ không mời mà đến. Ngay lập tức, chúng tước hết những cái lông lòe loẹt đó ra khỏi bộ lông của nó. Chúng không mấy nhẹ nhàng khi làm thế, và sau đó chúng vừa đánh đấm vừa chế giễu con quạ trong lúc đuổi nó đi.

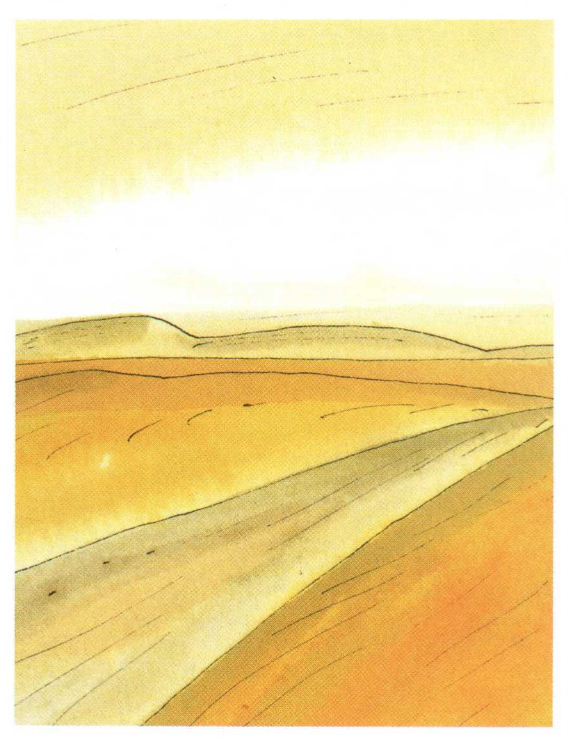
Con quạ nhận ra sự ngu xuẩn tột độ của nó bèn lê bước tìm đường quay trở về với bạn cũ, tính một lần nữa nhập đàn với bọn chúng như thể chưa từng có chuyện gì. Nhưng chúng chỉ nhớ đến vẻ ta đây của quạ và cũng tỏ thái độ khó chịu tương tự, xua đuổi quạ khỏi đàn.

Chỉ có một con ở lại để cho nó một lời khuyên thông thái. "Vì không thỏa mãn với bộ lông của mình, anh đã phải nhận sự khinh bỉ của những kẻ ngang hàng và nhận sự trừng phạt từ những kẻ cao quý hơn." Rồi nó cũng bay đi, để mặc con quạ lại một mình suy ngẫm về hành động dại dột của mình.

NẾU BẠN GIẢ VỜ LÀM MỘT KẺ KHÔNG PHẢI LÀ MÌNH, CHẮC CHẮN BẠN SẼ BỊ PHÁT HIỆN VÀ PHẢI NHẬN HẬU QUẢ.

Những Người Lữ Hành và Cây Tiêu Huyền

Ngày hôm đó, trời nóng như thiêu như đốt và mấy người lữ hành mệt mỏi đi bộ trên con đường dài bụi bặm dưới vầng mặt trời nóng hừng hực. Họ vui mừng nhìn thấy xa xa dưới con đường có một cây tiêu huyền, và bước chân họ nhanh hơn vì họ mong mỏi đến với cái bóng râm mát rượi bên dưới những cành lá trải rộng của nó. Họ ném người nằm xuống dưới cái cây và thở phào nhẹ nhõm khi bóng lá bao bọc lấy họ.

Sau khi đã nghỉ ngơi được một lúc, một người lữ hành ngước mắt nhìn lên ngọn cây và nói với đồng bạn, "Ngẫm lại mới thấy, tiêu huyền quả thật là một cái cây vô tích sự! Nó không ra hoa hay ra quả và thật sự chẳng giúp ích gì được cho con người."

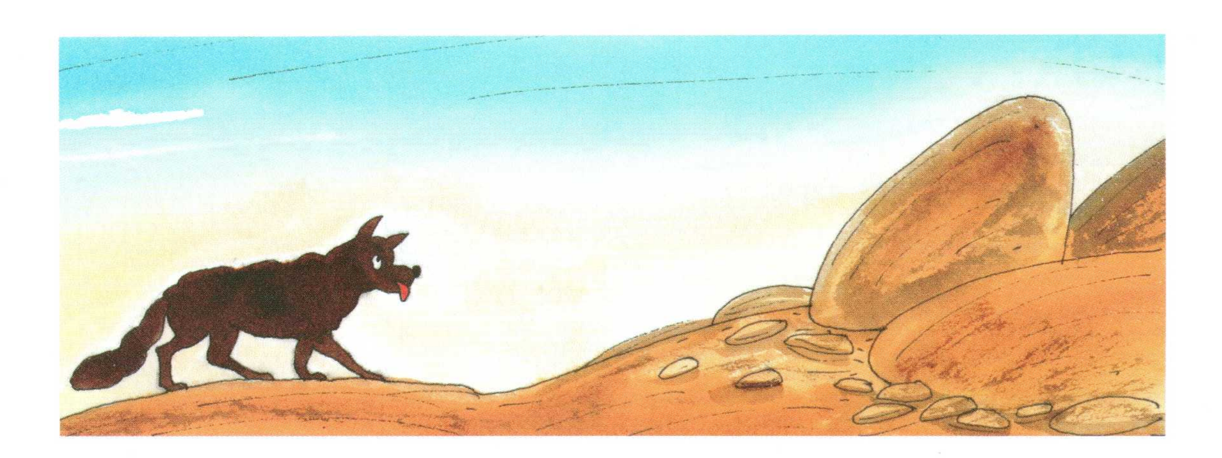
Choáng váng trước thái độ bạc bẽo vô cùng này, cây tiêu huyền giận dữ vặn lại, "Sao anh dám nói thế, hỡi kẻ vô ơn bạc nghĩa! Vừa mới đây thôi, anh còn khát khao bóng râm và vội vã chạy tới náu mình dưới tán lá của tôi để tránh vầng mặt trời chói chang. Thế mà đang trong lúc hưởng lợi từ tôi, anh lại hạ thấp giá trị của tôi và gọi tôi là kẻ vô tích sự."

Người lữ hành xấu hổ im thin thít, và tốt hơn hết là nên như thế!

SỰ GIÚP ĐỠ ĐƯỢC TRAO MIỄN PHÍ THƯỜNG GẶP PHẢI THÁI ĐỘ VÔ ƠN.

Sói và Dê

Sói cố gắng tìm thứ gì đó để ăn dưới chân một tảng đá dốc, nhưng đào bới giữa đống đá vụn một hồi, nó vẫn chẳng tìm được mấy thứ. Đột nhiên, nó nghe thấy có tiếng động, và khi ngẩng đầu lên, nó thấy một con dê đứng phía bên trên nó, đang nhấm nháp vạt cỏ nhỏ xíu mọc trên đỉnh tảng đá. "Ái chà," sói nghĩ. "Bữa tối đây rồi!"

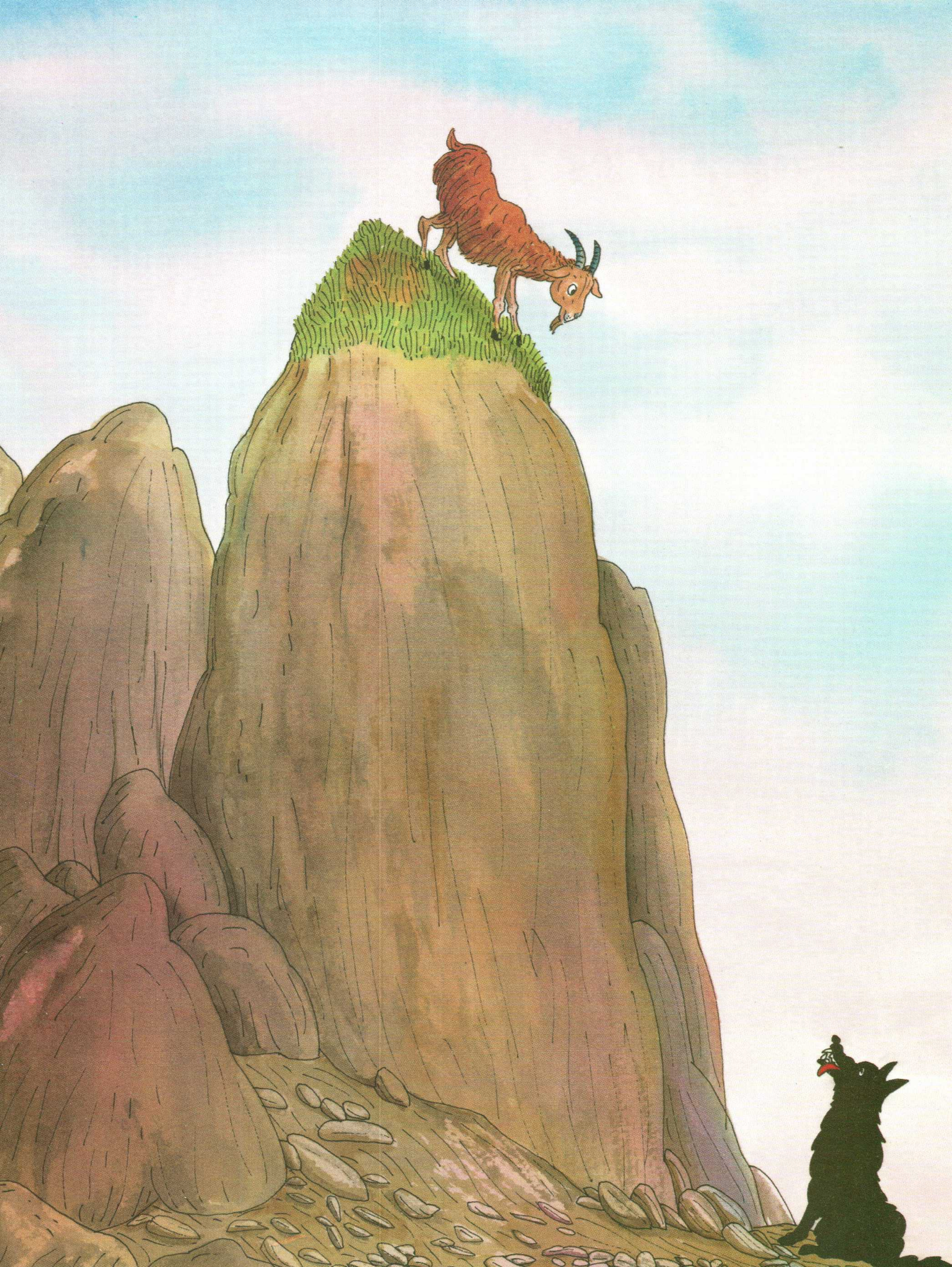
Nhưng ngay sau đó, nó đã nhận ra nó chẳng tài nào leo được lên trên tảng đá, tảng đá dốc đứng và lại chẳng có chỗ nào để đặt chân, vậy nên nó phải dụ dỗ con dê chạy xuống mới được.

"E hèm, thưa bà," sói nói vọng lên gọi con dê. "Xin hãy xuống khỏi tảng đá dốc đứng này đi, ở trên đó tính mạng bà đang treo trên đầu sợi tóc đấy. Bà sẽ thấy ở dưới này có ê hề thức ăn dành cho bà."

Nhưng dê không dễ dàng bị dụ dỗ.

"Tôi vô cùng nghi ngờ thái độ lo lắng của anh đấy, sói ạ," nó nói. "Làm gì có chuyện anh quan tâm xem tôi có tìm được cỏ ngon để ăn hay không. Mong muốn của anh là ăn thịt tôi kìa!"

LỜI NÓI TỬ TẾ THƯỜNG MANG ĐỘNG CƠ THẦM KÍN.

Những Người Lữ Hành và cái Rìu

Hai người đàn ông đang cùng nhau đi trên một con đường thì một người bỗng nhiên dừng phắt lại, nhặt một cái rìu nằm cẩu thả trên đường lên và nói, "Chao ôi, nhìn mà xem tôi tìm thấy cái gì đang nằm trên đường này, một cái rìu đấy!"

Người đồng hành của anh ta đáp lại có phần gắt gỏng. "Tất nhiên chúng ta nên chia phần và chia một cách đồng đều rồi. Lẽ ra anh phải nói, 'Nhìn mà xem chúng ta tìm thấy cái gì' mới phải."

Nhưng người đàn ông đầu tiên chỉ nhún vai rồi kẹp cái rìu dưới cánh tay.

Đi tiếp trên đường chưa được bao xa thì họ gặp một người tiều phu, chính là người đã đánh rơi cây rìu kia.

"Ô này," ông ta nói với người đàn ông đang cầm cái rìu, "đấy là cái rìu của tôi. Sau anh dám ăn trộm nó hả!"

"Ôi bạn thân mến ơi, chúng ta nên làm gì bây giờ? Có vẻ như người tiều phu này sẽ gây rắc rối cho chúng ta đấy," người bị vu là trộm nói.

Nhưng người đồng hành của anh ta đã đáp lại, "Anh đã không sẵn lòng chia sẻ thứ anh tìm được với tôi, vậy thì chỉ có mình anh gặp rắc rối thôi," và anh ta cứ thế bước tiếp con đường.

NHỮNG NGƯỜI KHÔNG CHỊU CHO NGƯỜI KHÁC ĐỒNG CAM THÌ ĐỪNG MONG NGƯỜI TA SẼ CÙNG CỘNG KHỔ.

Hai cái Bình

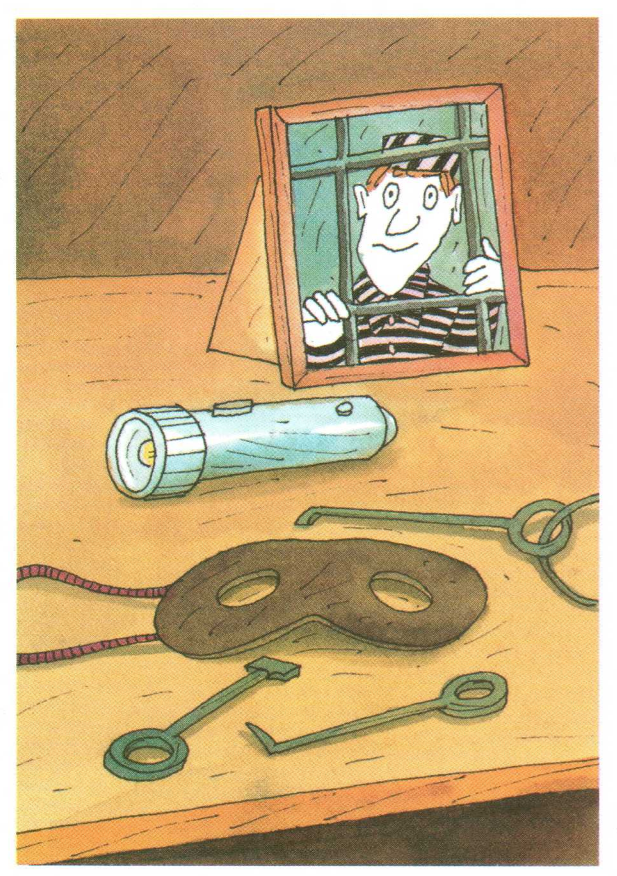
Một trận lũ lớn cuốn hai cái bình trôi xuống sông; một cái được làm bằng đất nung còn cái kia bằng đồng. Trong lúc bọn chúng bị vùi dập trong dòng sông cuồn cuộn giữa đủ thứ mảnh vỡ, cái bình đồng hét to gọi cái bình đất nung, "Hãy ở sát cạnh bên tôi và tôi sẽ cố hết sức để bảo vệ anh."

Nhưng cái bình đất nung, lúc này đang lo lắng tột độ, đáp lại, "Cảm ơn anh, tôi vô cùng cảm kích sự quan tâm của anh, nhưng đấy đúng là điều tôi e ngại nhất đấy! Nếu tránh xa anh, tôi có thể trôi xuôi dòng sông để rồi chạm bến đỗ an toàn. Nhưng nếu chúng ta đụng vào nhau một lần là tôi sẽ bị vỡ tan thành muôn mảnh."

CHỈ NHỮNG NGƯỜI NGANG HÀNG MỚI CÓ THỂ LÀ BẠN BÈ THÂN THIẾT CỦA NHAU.

Tên Trộm và Con Chó

Một tối kia, một tên trộm quyết định đi ăn trộm tại nhà của một người giàu có. Hồi giúp việc vặt cho người đàn ông giàu có này, anh ta đã nắm rõ bố cục căn nhà. Anh ta cũng biết có một con chó ở trong cũi chó ngoài sân và anh ta chắc chắn ngay khi anh ta xuất hiện, con chó sẽ sủa váng lên. Vậy là tên trộm bèn trữ trong túi mấy khoanh thịt tươi ngon, và ngay khi đặt cái thang tựa vào bức tường của ngôi nhà rộng lớn, anh ta bèn ném hết mẩu thịt này đến mẩu thịt khác qua bờ tường.

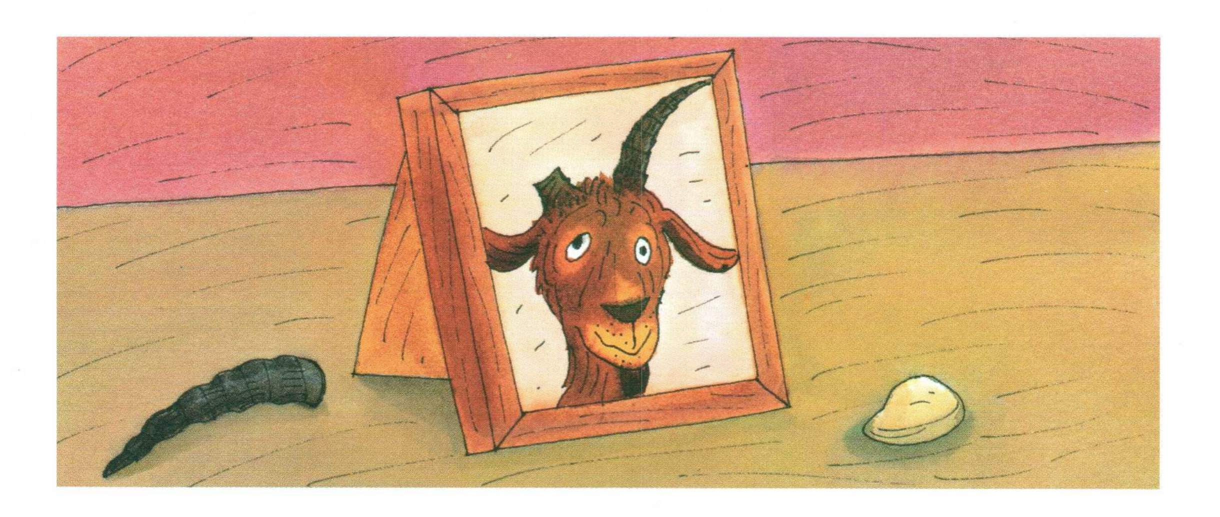
Đúng như tên trộm xảo trá mong đợi, con chó nhảy ra chỗ những miếng thịt, nhưng nó chỉ ngửi ngửi và nghiêm khắc nhìn tên trộm đang vắt vẻo trên thang.

Rồi con chó gầm gừ nói, "Hãy biến khỏi đây ngay nếu không tôi sẽ cắn vào chân anh đấy. Tôi đã luôn luôn nghi ngờ anh rồi, nhưng sự hào phóng thái quá này của anh chỉ chứng tỏ tôi đã đúng khi nghĩ rằng anh chẳng có gì tốt đẹp hết," và con chú trung thành bắt đầu sủa ầm ĩ.

MỘT MÓN HỐI LỘ TRONG BÀN TAY THƯỜNG TIẾT LỘ SỰ ĐỘC ÁC TRONG TRÁI TIM.

Con Dê Ngang Bướng và Người Chăn Dê

Một người chăn dê đang cố gắng lùa dê về nhà để nhốt chúng vào chuồng sau cả ngày chúng được thả ăn cỏ ngoài trời. Mọi con dê đều tuân theo mệnh lệnh và tập trung lại ven đường, chỉ trừ một con. Nó đứng trên đỉnh một gò đá và nhất định không chịu xuống cho dù người chăn dê có khẩn nài như thế nào chăng nữa. Anh ta huýt sáo gọi con dê, la hét với nó, cố gắng dụ dỗ nó bằng những búi cỏ ngon ngọt - tất cả đều chẳng ích lợi gì hết.

Cuối cùng anh ta ném một hòn đá vào con dê, hy vọng khiến nó giật mình để nhập đàn với những con còn lại. Nhưng kinh hoàng làm sao, hòn đá đã bay khỏi tay anh ta và làm gãy một bên sừng của con dê.

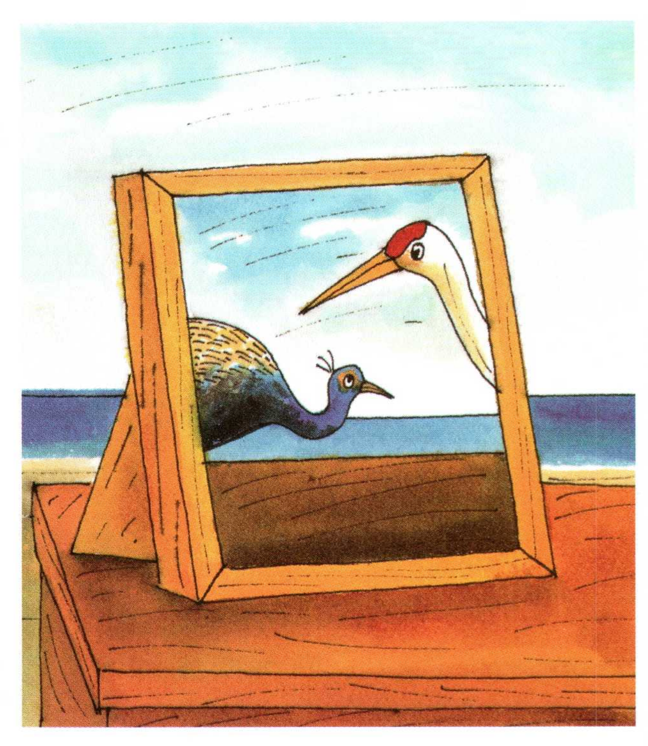
"Ôi, làm ơn đừng kể cho ông chủ của tôi biết chuyện gì đã xảy ra. Ông ta sẽ tức giận tôi lắm!" người chăn dê nài nỉ con dê.

Nó chỉ cúi xuống nhìn anh ta. "Đồ ngu ngốc! Cho dù tôi không nói với ông ta thì cái sừng gãy của tôi cũng sẽ nói thôi," và nói xong câu đó, con dê nhảy xuống nhập đàn với những con còn lại.

CHẲNG ÍCH LỢI GÌ NẾU CỐ GẮNG CHE GIẤU THỨ KHÔNG THỂ BỊ CHE GIẤU.

Công và Sếu

Một hôm, công và sếu tình cờ gặp nhau. Con công kiêu căng xòe rộng những cái lông đuôi lộng lẫy và cúi cái mỏ quý phái xuống con sếu, vốn lúc này đang đứng bất động trên đôi chân dài mảnh khảnh.

Công nói, "Cứ nhìn bộ lông rực rỡ của tôi đi, và xem xem nó đẹp đẽ hơn biết bao nhiêu bộ lông đơn điệu quá mức của ngươi." Nó lại xòe bộ lông ra thành một cái đuôi dài lộng lẫy màu đỏ tía, xanh dương và xanh lục.

Con sếu ngước nhìn công. "Chắc chắn bộ lông của anh rực rỡ hơn của tôi, nó quả thật rất đẹp. Nhưng, bạn thân mến ơi, anh có biết bay không?"

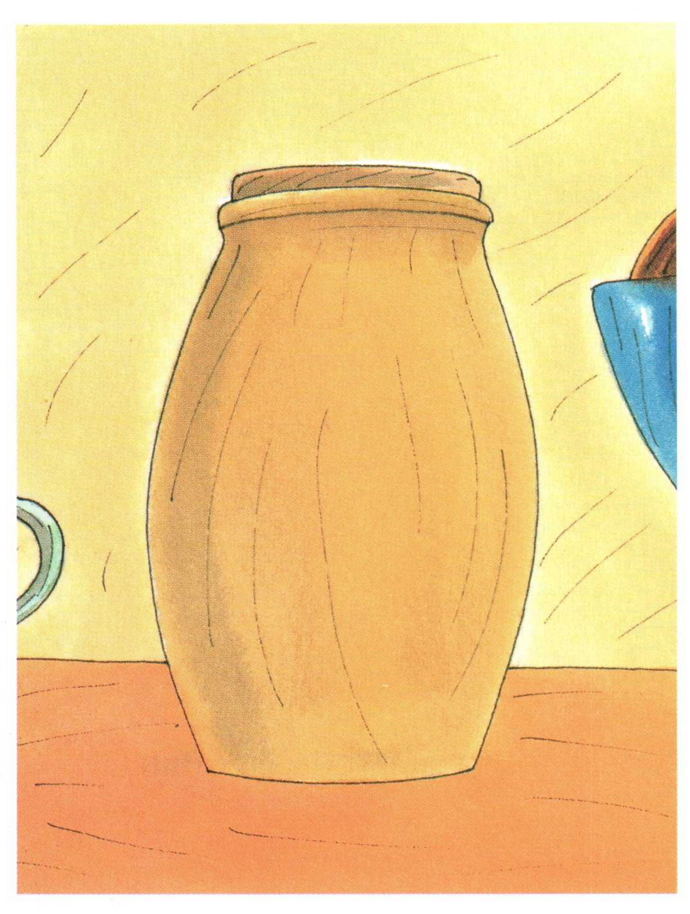
Con công giả vờ như không nghe thấy câu hỏi và chỉ càng tỏ ra vênh vang hơn.

"Tôi nghĩ là không," sếu nói. "Tôi có thể bay lên cao vút giữa những đám mây nhờ bộ lông đơn điệu của mình, trong khi anh bị cầm chân nơi mặt đất giống như bất kỳ con gà trống nông trại tầm thường nào!" Nó bay vút lên trời, chứng minh luận điểm đó.

BỘ LÔNG ĐẸP KHÔNG LÀM NÊN CON CHIM GIỎI.

Con Ruồi và Hũ Mật

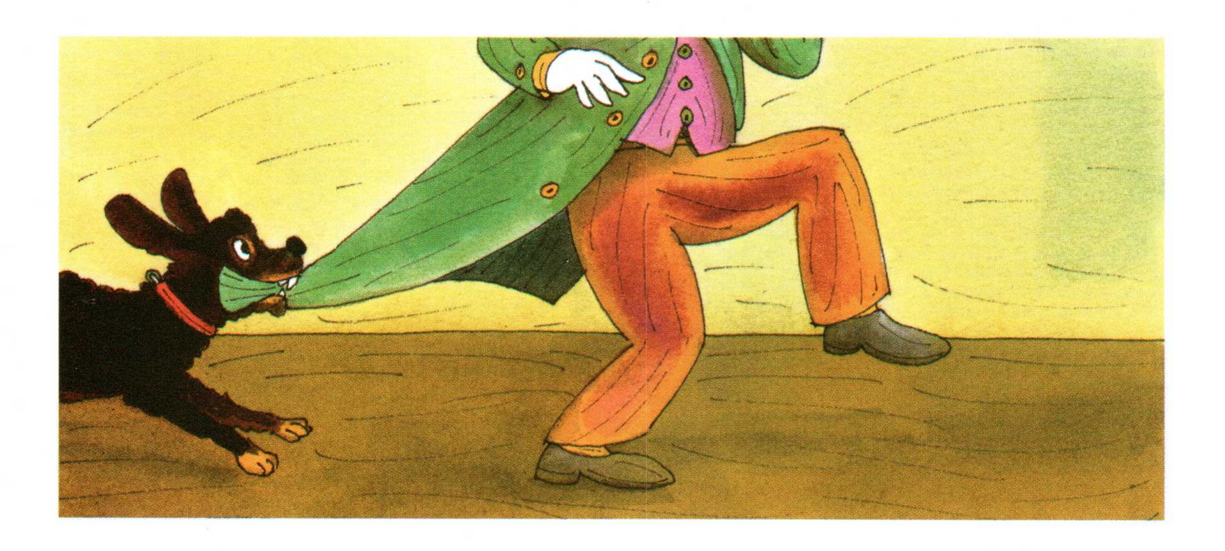

Một hũ mật bị đổ giữa căn bếp náo nhiệt và chẳng ai có thời gian để thu dọn. Mật từ từ lan ra thành một vũng lớn quanh cái bình đổ và mùi thơm ngọt ngào nức mũi lan khắp căn phòng và xuyên qua cửa bay vào trong vườn. Trong chốc lát, bọn ruồi đã vo ve bay quanh để tìm kiếm nguồn gốc của mùi thơm say lòng này. Tất nhiên, khi một con đã tìm thấy mật thì những con khác cũng nhanh chóng bu tới và chẳng mấy chốc, vũng mật đã lúc nhúc ruồi. Tất cả bọn chúng đều cố gắng ăn nhanh hết mức và ních no bụng cho tới khi giọt mật cuối cùng biến mất. Nhưng rồi bầy ruồi phát hiện ra không những chúng đã no căng đến nỗi cơ hồ chẳng nhúc nhích nổi, chân chúng còn bị dính chặt vào cái bãi nhớp nháp trên bàn. Cho dù cố gắng đến mức nào, chúng cũng không sao bay đi được và vậy là chúng ở đó, bị mắc kẹt cho tới khi người hầu trong bếp mang vải và nước nóng đến để dọn sách đống hỗn độn này. Và, tất nhiên, đó cũng là đoạn kết của lũ ruồi.

MẤT KIỂM SOÁT KHIẾN BẠN CŨNG CÓ THỂ MẤT TÍNH MẠNG.

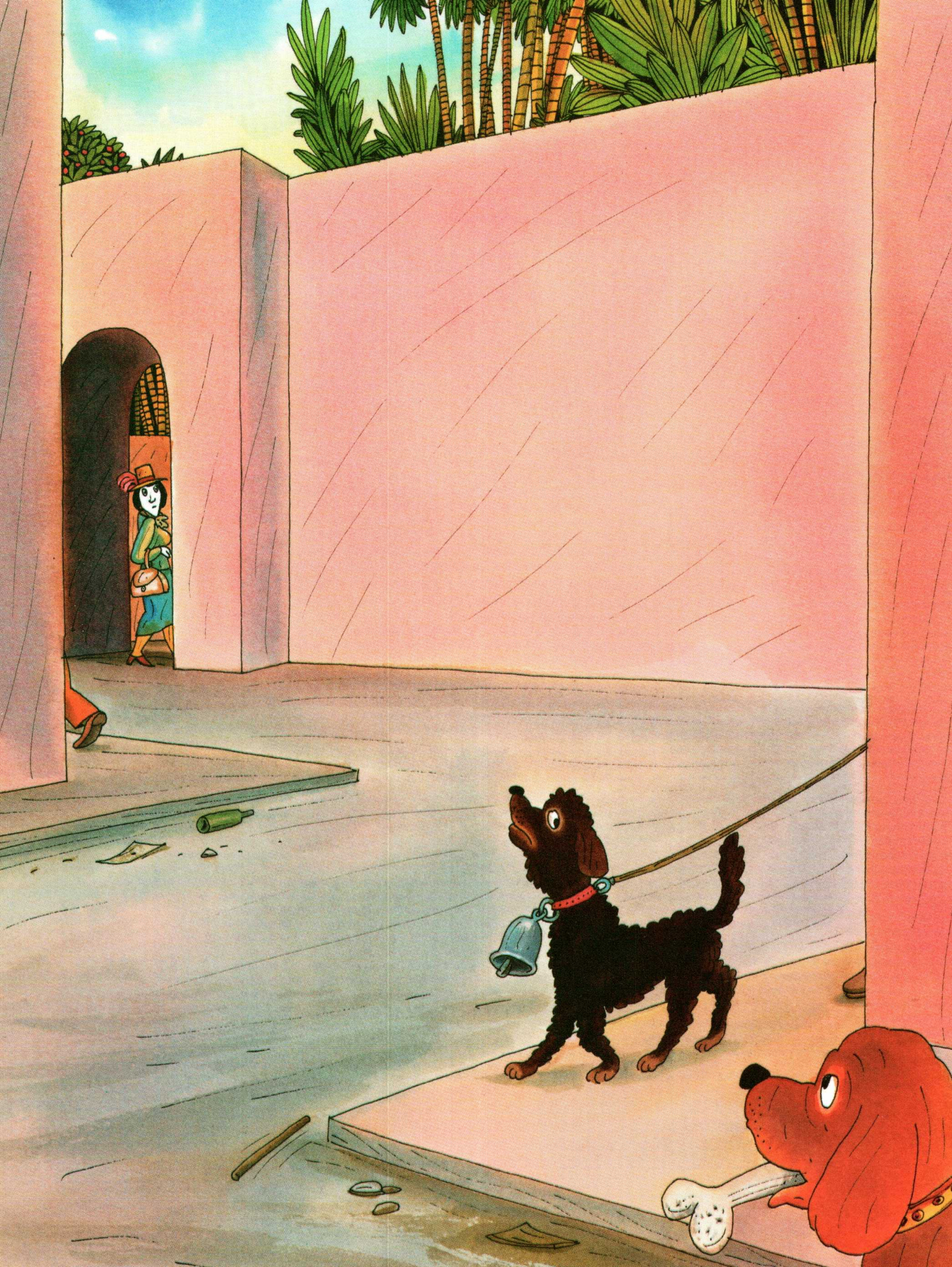
Con Chó Ranh Ma

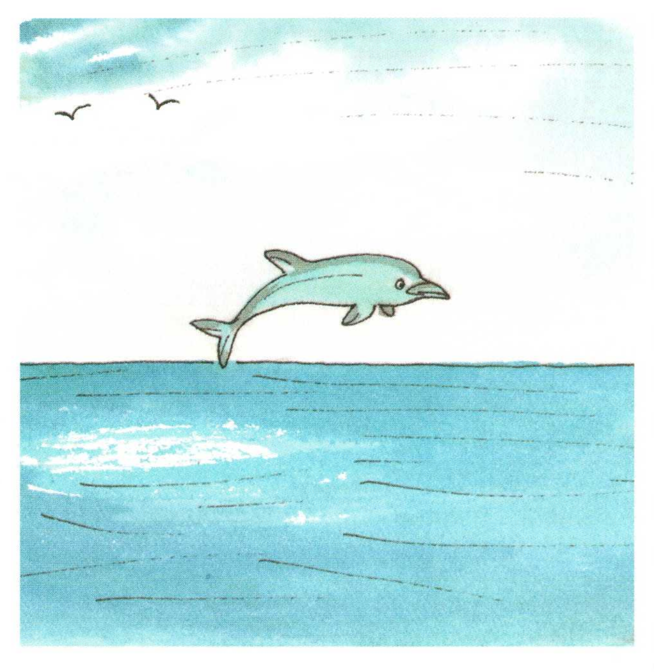
Ngày xưa, có một con chó sống cùng một nhà buôn giàu có thường xuyên có khách đến nhà. Thay vì cảm kích do được trông nom tử tế, ăn uống đầy đủ, con chó xấu xa lại sủa nhặng lên với các vị khách của ông chủ và vô duyên vô cớ cắn họ. Cuối cùng, người lái buôn bèn buộc một cái chuông to lên cổ con chó để cảnh báo cho mọi người biết khi nào con chó xuất hiện và ngăn nó không làm phiền hàng xóm.

Con chó ngu ngốc rất tự hào về cái chuông và khệnh khạng đi khắp nơi, vừa đi vừa lắc lắc vòng cổ để cái chuông kêu rinh lên. Ngay sau đó, một con chó già khôn ngoan bèn kéo nó ra một bên rồi bảo, "Này anh bạn, càng ít ra vẻ ta đây thì càng tốt cho anh đấy. Cái chuông này không phải được dùng để vinh danh anh đâu; ngược lại là đằng khác, nó chính là dấu hiệu cho thấy anh bị ghét bỏ đấy."

NHỮNG KẺ NGU NGỐC THƯỜNG NHẦM TƯỞNG TIẾNG XẤU LÀ DANH THƠM.

Sư Tử và Cá Heo

Một hôm, một con sư tử to lớn cao quý đang dạo bước trên đỉnh vách đá thì bất chợt nhìn thấy một con cá heo đang lười biếng ngâm mình trong làn nước ấm bên dưới. Sư tử gọi với xuống chỗ cá heo bên dưới, "Bạn thân mến của tôi ơi, với tôi mà nói, có vẻ như anh là kẻ nắm quyền điều khiển đại dương cùng toàn thể những ai sống ở dưới đó."

Cá heo cảm ơn sư tử. "Quả thực," nó nói, "như anh thấy đấy, ở đây chẳng ai dám gây rắc rối cho tôi."

Sư tử vô cùng ấn tượng. "Chà, tôi là vua của muông thú," nó nói. "Chúng ta nên kết thành đồng minh đi."

Và vậy là thỏa thuận đã được lập giữa hai con vật.

Không lâu sau, sư tử đánh nhau dữ dội với một con bò rừng hung dữ. Cuộc chiến diễn ra vô cùng ác liệt và lúc dần kiệt sức, sư tử đột nhiên nhớ đến hiệp ước với cá voi, vậy nên nó bèn gọi to cầu viện sự hỗ trợ. Ngay khi nghe thấy tiếng sư tử, cá voi bèn xé nước lao đến, nhưng vừa tiến tới chân vách đá, nó đã nhận ra rằng, tất nhiên, nó chẳng thể làm gì để giúp sư tử, vì nó không thể rời khỏi biển.

Giận dữ, sư tử gọi với xuống chỗ cá heo, "Chúng ta kết đồng minh kiểu gì đây hả? Ngay lần đầu tiên tôi gọi anh giúp đỡ, anh đã thất hẹn với tôi. Anh là kẻ phản bội!"

Nhưng cá heo đáp lại ngay lập tức, giận dữ thì ít mà sầu muộn thì nhiều. "Xin đừng trách tôi vì đã không giúp được gì cho anh. Tôi chỉ uy quyền trong biển cả, và là kẻ vô dụng trên đất liền, tương tự như anh cũng sẽ là kẻ bất lực giữa đại dương."

LUÔN LUÔN NÊN CHỌN NHỮNG ĐỒNG MINH KHÔNG CHỈ SẴN LÒNG VỚI BẠN MÀ CÒN ĐỦ KHẢ NĂNG GIÚP ĐỠ.

Con Báo và Con Cáo

Một ngày ấm áp, báo đang lười nhác phơi mình trên cây thì một con cáo tình cờ đi ngang qua.

"Chào anh bạn," báo nói.

Cáo nhìn lên nhưng không nói gì. Nó không cảm thấy báo đích thực là một người bạn.

"Anh không cho rằng tôi là kẻ đẹp trai nhất sao?" báo hỏi.

Nhưng cáo không nói gì.

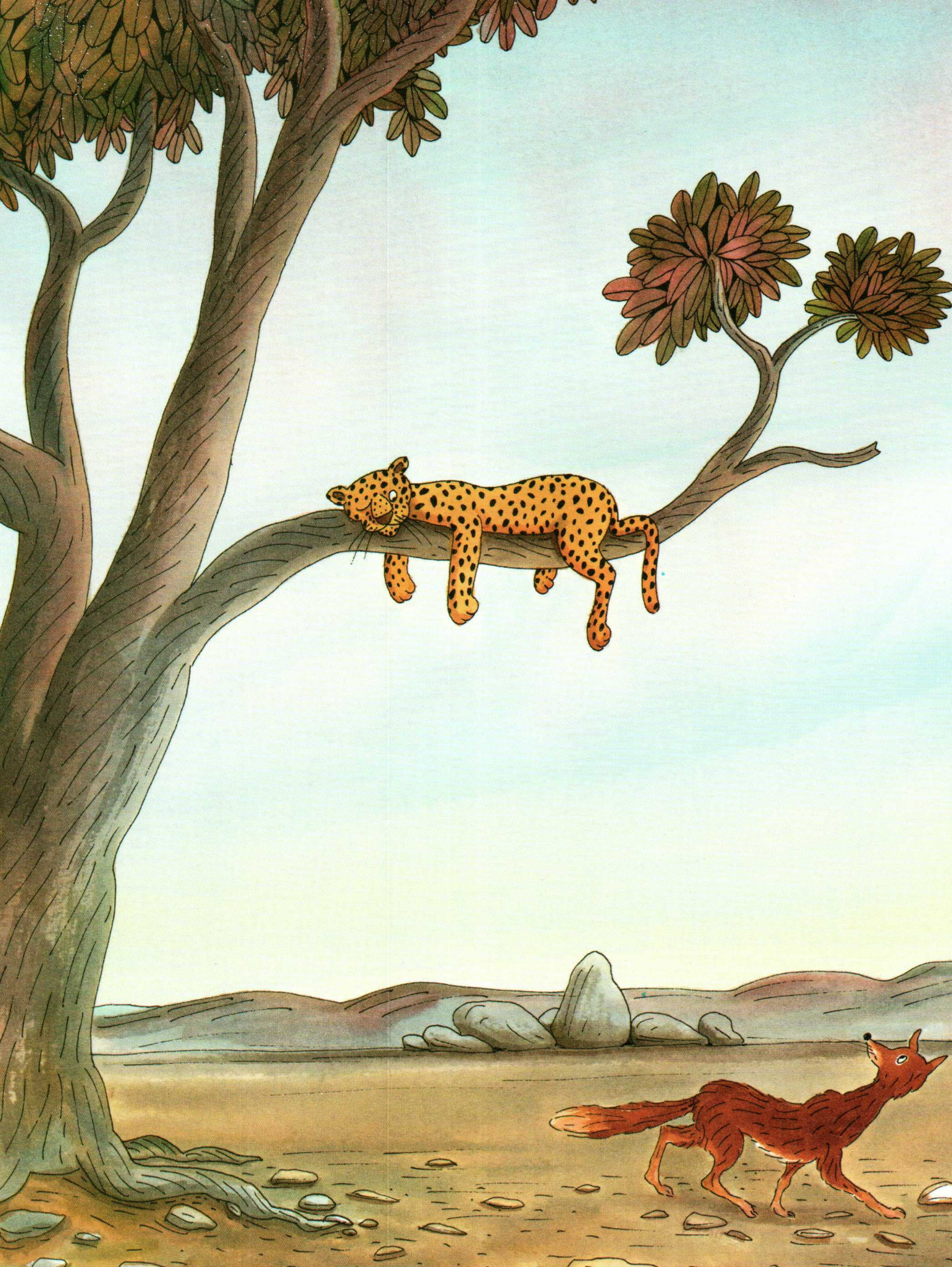
"Nhìn bộ lông lốm đốm đẹp đẽ của tôi mà xem," báo huênh hoang.

Nhưng cáo vẫn chẳng nói gì.

"So ra thì bộ lông của anh quả thật hơi đơn điệu đấy," báo nói.

Và đến lúc đó con cáo bèn lên tiếng. "Tôi không quá điển trai, tôi không có đốm và bộ lông của tôi có lẽ hơi đơn điệu, nhưng tôi lại có trí óc sắc bén," và rồi nó tiếp tục đi qua cái cây, để mặc con báo phù phiếm ở lại đó nghiền ngẫm về sự ngu ngốc của mình.

NHỮNG NGƯỜI CÓ VẺ NGOÀI ĐẸP ĐẼ KHÔNG PHẢI LÚC NÀO CŨNG THÔNG MINH.

Đại Bàng và Gà Trống

Hai con gà trống choai đánh nhau tơi bời để giành quyền làm chủ một bãi rác. Cuộc chiến ác liệt mãi không phân thắng bại vì cả hai đều khỏe mạnh và đầy quyết tâm. Cuối cùng, một con nắm thế thượng phong và chẳng mấy chốc đã tuyên bố mình là kẻ chiến thắng. Con gà chiến bại lẩn đi trốn vào trong góc tối, trong lúc con chiến thắng bay lên nóc một kho lúa gần đó và đập cánh, gáy vang tuyên bố quyền làm chủ của mình. Nhưng nó gây nên một trận huyên náo ầm ĩ đến độ một con đại bàng khổng lồ đang bay cao trên bầu trời đã phát hiện ra nó, vậy là đại bàng lao xuống dưới bắt lấy nó mang đi. Ngay sau đó, con gà bại trận đã rời khỏi nơi ẩn nấp xuất hiện trở lại và lặng lẽ tiếp nhận vai trò chúa tể bãi rác.

KIÊU NGẠO ĐI TRƯỚC, THẤT BẠI BƯỚC THEO SAU.

Mặt Trăng và Mẹ

Xưa kia, có một người thợ may rất khôn ngoan, bà đã may rất nhiều bộ quần áo xinh đẹp cho các con của mình. Bà vẽ mẫu lên trên giấy và rồi cắt vải cẩn thận trước khi xỏ tay vào đê và chăm chú khâu những mũi kim gọn gàng nhất trần đời. Bà thường phải làm việc đến khuya để hoàn thành một cái áo khoác hay một cái váy cho một người con mặc vào ngày hôm sau. Một tối, bà đang cúi người trên bàn cắt may thì một giọng nói êm ái vang lên gọi bà, "Mẹ ơi, mẹ sẽ làm cho con một chiếc áo choàng chứ?"

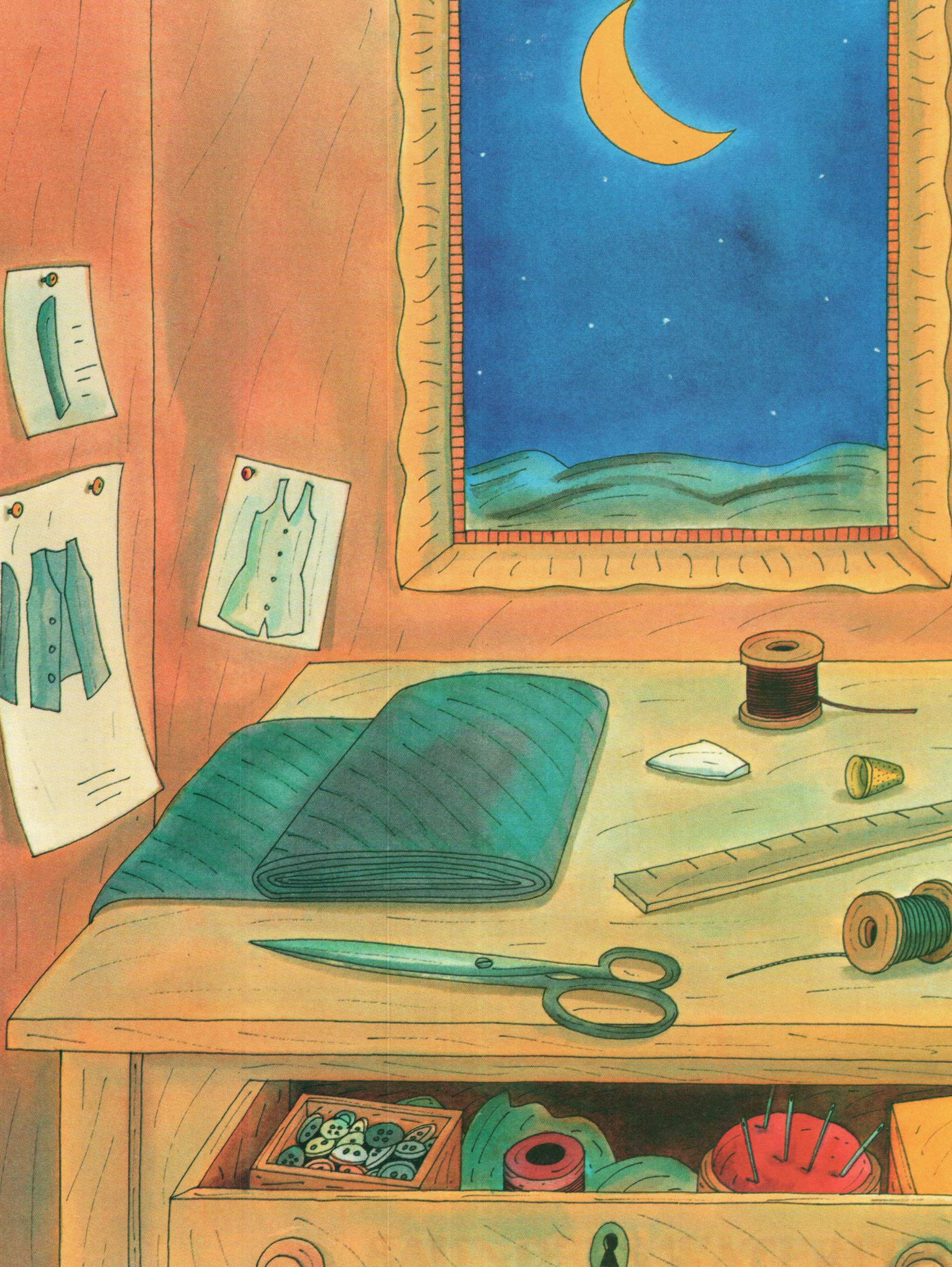
Người thợ may ngước nhìn lên, vô cùng hoang mang vì bà không nhận ra giọng nói đó. Và giọng nói êm ái lại vang lên lần nữa.

"Mẹ ơi, con rất thích có một cái áo choàng để mặc."

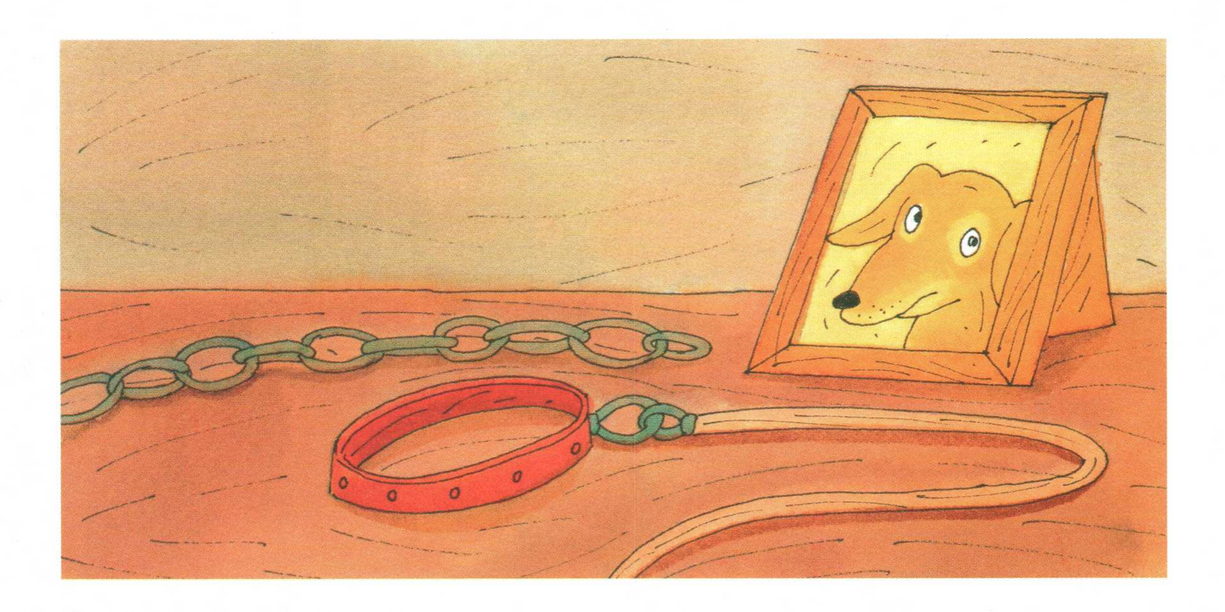
Nghe xong câu đó, người thợ may ngạc nhiên nhận ra chính là mặt trăng đang nói với bà.

"Nhưng làm sao tôi có thể làm cho cháu một cái áo choàng vừa vặn với cháu chứ?" bà trả lời, mỉm cười ngước nhìn bầu trời đêm. "Ngay lúc này đây, cháu đầy đặn tròn vành vạnh, nhưng chẳng mấy chốc, cháu sẽ chỉ là một vầng lưỡi liềm giữa bầu trời, và giữa hai thời điểm đó, cháu chẳng tròn đầy mà cũng chẳng có hình lưỡi liềm," và cười thầm, người thợ may lại nhặt kim lên.

CHẲNG CÓ GÌ PHÙ HỢP VỚI MỘT NGƯỜI KHÔNG NGỪNG THAY ĐỔI.

Chó Nhà và Sói

Đêm đó, trăng sáng vằng vặc, con sói gầy còm ôm bụng đói lảng vảng ngoài trời tìm kiếm thức ăn. Đã hai ngày nay nó không có gì bỏ bụng. Đang đi trên đường thì nó gặp một con chó mập mạp rõ ràng được ăn uống no đủ. Sau khi chúng chuyện trò vài câu theo lệ, sói nhận xét, "Anh bạn thân mến của tôi, tôi phải nói rằng rõ ràng cuộc sống đã rất ưu ái anh đấy."

"Thực vậy," chó đáp. "Tính đến giờ, tôi không cần phải vất vả ăn bữa nay lo bữa mai."

"Làm sao anh có thể làm được như thế vậy?" sói hỏi trong lúc bụng nó sôi lên.

"Chậc, tôi chỉ cư xử đúng y như chủ tôi yêu cầu thôi," chó nói.

"Có vất vả lắm không?" sói hỏi.

"Không hề," chó toét miệng cười. "Tôi chỉ cần phải trông nhà và canh chừng bọn trộm và những kẻ không mời mà đến. Và đổi lại, ông ấy cho tôi ăn uống no đủ; thức ăn luôn có sẵn cho tôi và tôi có một mái nhà để che mưa che nắng."

Đối với con sói đói khát tội nghiệp này mà nói, chuyện này nghe có vẻ tốt đẹp đến mức khó mà tin nổi. "Tối nay tôi có thể đổi chỗ với anh được không?" sói háo hức đề nghị. "Cuộc sống trong rừng rất vất vả, anh biết đấy. Tôi chẳng bao giờ biết được bữa ăn tiếp theo của mình ở đâu ra và trời thường xuyên lạnh giá ẩm ướt."

"Được thôi," con chó nói. "Theo tôi nào," và nó chạy lóc cóc xuôi con đường.

Lúc chúng chạy cạnh nhau, sói không thể không nhận thấy con chó có một mảnh da ở quanh cổ nơi lông của nó rất xơ xác.

"Thứ lỗi cho tôi vì đã hỏi nhé," sói nói, "nhưng vì sao anh lại có cái vết đó ở quanh cổ vậy?"

"Cái đó à? Ồ, chẳng có gì đâu," chó đáp. "Có lẽ là do cái vòng cổ buộc vào sợi xích của tôi cả ngày đấy."

Sói dừng sựng lại giữa đường.

"Vòng cổ? Sợi xích?" nó hỏi.

"Phải," chó nói. "Tôi được xem như một kẻ hung dữ, vậy nên tôi bị xích cả ngày, nhưng tôi đảm bảo với anh là suốt đêm tôi hoàn toàn tự do."

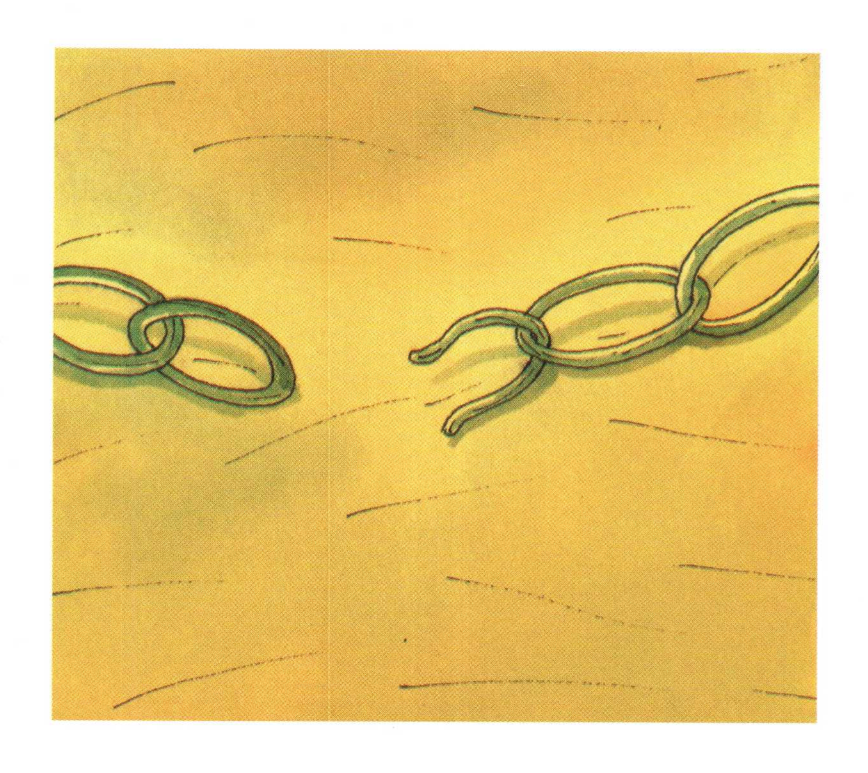
"Vậy là lúc nào cũng vậy, anh không thể đi đến bất cứ đâu vào bất kỳ lúc nào anh muốn ư?" sói lắp bắp.

"Không, không hẳn, nhưng anh biết đấy, tôi là một con vật được yêu quý thực sự đấy. Ngay cả chủ của tôi cũng cho tôi ăn ngay trên đĩa của ông ấy, còn bọn trẻ con..."

Nhưng con sói đã mau chóng biến mất, lóc cóc chạy ngược trở lại con đường nhanh hết mức đôi chân gầy còm của nó cho phép.

"Tự do là thứ quý giá nhất đối với tôi," nó nói với lại sau lưng. "Tự do còn quý giá hơn rất rất nhiều so với bất kỳ sự xa xỉ nào mà một người chủ mang theo dây xích có thể trao cho tôi."

Và nó biến mất vào trong rừng.

THÀ VẤT VẢ NHƯNG TỰ DO CÒN HƠN SỐNG XA HOA NHƯNG CHỊU ĐỜI NÔ LỆ.

NGỤ NGÔN AESOP

Những câu chuyện bị lãng quên

Chịu trách nhiệm xuất bản:
NGUYỄN ANH VŨ
Chịu trách nhiệm nội dung:
TS. LA KIM LIÊN

Biên tập	Trịnh Thị Diệu
Biên tập viên Nhã Nam	Tuệ Anh
Thiết kế bìa	Tùng Nâm
Trình bày	Kim Liên
Sửa bản in	Vũ Minh

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HỌC
18 Nguyễn Trường Tộ - Ba Đình - Hà Nội
Điện thoại: 04 37161518 | 04 37163409 | Fax: 04 38294781
Website: www.nxbvanhoc.com; www.nxbvanhoc.vn
Email: tonghopvanhoc@vnn.vn

Chi nhánh tại thành phố Hồ Chí Minh
290/20 Nam kỳ Khởi nghĩa - Quận 3
Điện thoại: 08 38469858 | Fax: 08 38483481

Văn phòng đại diện tại thành phố Đà Nẵng
344 đường Trưng Nữ Vương - thành phố Đà Nẵng
Điện thoại & Fax: 0511 3888333

LIÊN KẾT XUẤT BẢN VÀ PHÁT HÀNH

CÔNG TY VĂN HÓA & TRUYỀN THÔNG NHÃ NAM
59 Đỗ Quang, Trung Hòa, Cầu Giấy, Hà nội
Điện thoại: 04 35146875 | Fax: 04 35146965
Website: www.nhanam.vn
Email: nhanambook@vnn.vn
http://www.facebook.com/nhanampublishing

Chi nhánh tại TP Hồ Chí Minh
Nhà 015 Lô B chung cư 43 Hồ Văn Huê,
Phường 9, Quận Phú Nhuận, TP Hồ Chí Minh
Điện thoại: 08 38479853 | Fax: 08 38443034
Email: nhanamhcm@hcm.fpt.vn

In 3.000 cuốn, khổ 19x24.5cm tại Công ty CP In Viễn Đông - Km19+400, Giai Phạm, Yên Mỹ, Hưng Yên. Căn cứ trên số đăng ký xuất bản: 2320-2015/CXBIPH/12-166/VH ngày 18.8.2015 và quyết định xuất bản số 1570/QĐ-VH của Nhà xuất bản Văn Học ngày 28.8.2015. Mã ISBN 978-604-69-6803-0. In xong và nộp lưu chiểu năm 2015.

"Đứa trẻ nào cũng nên có một quyển
Ngụ ngôn Aesop trên giá sách của mình."

- ARMADILLO MAGAZINE

"Một tác phẩm phù hợp với mọi lứa tuổi."

- LOVEREADING

"Hài hước, lém lỉnh và thông thái, đó là
những gì tạo nên sức sống bất tận cho các
câu chuyện ngụ ngôn của Aesop."

- SCHOOL LIBRARY JOURNAL

Một trận lũ lớn cuốn hai cái bình trôi xuống sông; một cái được làm bằng đất nung còn cái kia bằng đồng. Trong lúc bọn chúng bị vùi dập trong dòng sông cuồn cuộn, giữa đủ thứ mảnh vỡ, cái bình đồng hét to gọi cái bình đất nung, "Hãy ở sát cạnh bên tôi và tôi sẽ cố hết sức để bảo vệ anh."

Nhưng cái bình đất nung, lúc này đang lo lắng tột độ, đáp lại, "Cảm ơn anh, tôi vô cùng cảm kích sự quan tâm của anh, nhưng đấy đúng là điều tôi e ngại nhất đấy! Nếu tránh xa anh, tôi có thể trôi xuôi dòng sông để rồi chạm bến đỗ an toàn. Nhưng nếu chúng ta đụng vào nhau một lần thôi là tôi sẽ bị vỡ tan thành muôn mảnh."

Từ hàng thế kỷ nay, Aesop và những truyện ngụ ngôn của ông đã luôn là người bạn đồng hành thân thiết của các độc giả nhỏ tuổi. Nhiều thế hệ triết gia và nhà văn khi nhắc đến Aesop cũng ngợi ca ông là người nắm giữ những chân lý cốt tủy về con người. Và nay, thông qua giọng kể hóm hỉnh của Fiona Waters cùng với những bức vẽ minh họa cực kỳ sống động, hài hước và tinh tế của Fulvio Testa, *Ngụ ngôn Aesop - Những câu chuyện bị lãng quên* sẽ mang tới cho bạn đọc một phiên bản gần gũi, hiện đại hơn của 40 truyện ngụ ngôn đặc sắc của Aesop mà không phải ai cũng biết.

Giá: 69.000đ
ISBN 978-604-69-6803-0
8 935235 206502